

Vydává A-ALEF
Bořivojova 620/29,
718 00 Ostrava-Kunčičky
pro Křesťanské sbory v ČR
a Křesťanské zbory na Slovensku

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andryšek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja.andrysek@volny.cz, tel.: 558 734 794

Redakční rada:

Jan Číž, Ján Hudec, Karel Holý, Matúš Koša, Ján
Kučera, Ján Ostrolucký, Tomáš Pala, Miloš Rauš, Petr
Vaďura, Jan Vopatecký, Lubomír Vyhnálek, Peter Kozár

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra, tel.: 037 741 8212

Grafická úprava a tisk:

Vydavatelství TEBA,
Ostravská 130, 735 62 Český Těšín-Mosty

Expedice pro Českou republiku:

A-Alef, Bořivojova 620/29, 718 00 Ostrava-Kunčičky

Expedícia, administrácia a platby pre Slovensko:

Misijná spoločnosť evanjelia Ježisa Krista
Púpavova 4, 841 04 Bratislava

Administrace pro Českou republiku:

A-Alef, Bořivojova 620/29, 718 00 Ostrava-Kunčičky
e-mail: alef@ova.inecnet.cz
tel.: 596 784 269, 596 237 261, 602 552 069

Platby a dobrovolné příspěvky pro Českou republiku:

A-Alef Ostrava, Komerční banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100
Vždy je nutné uvést přidělený variabilní symbol odběratele.

Předplatné:

na celý rok 80 Kč + poštovné
jednotlivá čísla 20 Kč + poštovné
Předplatné na další období končí jen písemným
či telefonickým odhlášením v administraci.

Časopis vychází čtyřikrát do roka.

Registrační číslo MK ČR 6480

ISSN 1210-6526

„**Toto je moje telo,
ktoré sa za vás
dáva;
to čiňte
na moju
pamiatku.**“
Lk 22,19b

ŽIVÉ SLOVO

3/2004 ročník XXXVI

Bible v éteru

Výtahem do nebe

Pánova večera v premenách času

Téma:
Památka Pána Ježíše Krista

úvodník

Společenství víry

Jarek Andryšek

Milí čtenáři,

uplynulý školní rok jsem prožil ve zvláštním křesťanském společenství. Nejen že bylo mnohonárodnostní, ale i mnohocírkevní nebo chcete-li paracírkevní. Studenti a dobrovolníci z různých koutů světa zde každý svým dílem přispívají k provozu křesťanského školícího a rekreačního zařízení. Během let se zámek v Mittersillu stal vyhledávaným místem krátkodobých studijních pobytů, ale i dlouhodobých stáží. Společenství žije mnoha často ryze osobními a spontánními kontakty. Avšak jeho život má i jasně vymezený formální rámec.

Jedním pilířů života tohoto různorodého společenství je vedle Památky Páně také společné stolování. To je spojeno se čtením Písma a modlitbami. Nic výjimečného, napadne nejednoho z vás. Ale pokud usedáte ke stolu s přáteli třikrát denně po několik měsíců, pak začnete prožívat zvláštní sounáležitost. Pouto přerůstá v důvěru a samozřejmě přijetí. Padají předsudky a bariéry. Žijete u jednoho stolu tak, jak to znáte jen z těsného kontaktu v rodině.

V biblických dobách však nebylo společné stolování jen projevem přátelství, otevřenosti a lidského přijetí. Mělo i další rozměr. Například během Hospodinových svátků prožívali Izraelité u hodovního vedle vzájemné radosti také zvláštní blízkost Boha, k jehož uctívání se sešli. On svátky ustanovil a zůstával jejich středem.

Před vyjitím z Egypta žádali Mojžíš s Áronem faraóna, aby propustil Hebrejce na poušť, kde měli slavit slavnost Hospodinu (Ex 5,1; 10,9). Také v okamžiku uzavření smlouvy na Sinaji společně jedlo a pilo před Hospodinem sedmdesát izraelských starších a s nimi Mojžíš,

Áron, Nádab a Abihú. Viděli Boha, pod jeho nohama něco jako čisté nebe (Ex 24,9-11) a přesto nezemřeli. Naopak, byli Bohem přijati do společenství zvláštního lidu. Z hory Sínaj si pak odnášeli posilující zkušenost intenzivního společenství s Bohem.

Také pravidelné obětování bylo příležitostí společného stolování těch, kdo uctívali Hospodina. Příslušníci rodu a přátelé se sešli, aby se radovali před Hospodinem svým Bohem (Dt 27,7). Bůh a lidé ve sdílném vztahu. Lid uctíval Hospodina obětí a Hospodin poctil lid svou přítomností. Tato vzájemná úcta byla provázána velkou radostí a utužením společenství rodiny a přátel obětujícího. Ti pak zasedli ke stolu nad tou částí obětí, jež nebyla vydána ohni oltáře, aby stolovali před Hospodinem.

Ze všech slavností byla teologicky nejdůležitější ta Velikonoční. I Boží Syn, Pán Ježíš, si ji vybral, aby ji transformoval v novou slavnost Památky Páně. Představovala totiž jeho zastupnou smrt za mnohé na odpuštění hříchů. Jestliže krev velikonočního beránka dokonale ochránila Izrael před andělem zhoubcem, o co víc krev Ježíše Krista, Božího Beránka, ochrání ty, kdo věří v její moc. Bez víry není možné zalíbit se Bohu. A tak Ježíšovo pozvání: „*Vezměte, jezte, toto jest mé tělo*“ (Mt 26,26), je stálou výzvou k aktu víry.

Prostý nekvašený chléb se tak věřícím učedníkům všech národů stává nebeskou mannou, kterou se sytí a kterou zároveň uctívají svého Boha. Věříme a radujeme se, neboť náš velikonoční Beránek byl obětován i za nás (1K 5,7b). On se sice obětoval jednou provždy, aby na sebe vzal hříchy mnohých (Žid 9,28), ale ještě se zjeví po druhé. Ne kvůli hříchu, nýbrž ke spáse těm, kdo ho očekávají.

Přeji vám tedy, milí čtenáři, abyste ke stolování Památky Páně, které je toto číslo Živého Slova věnováno, přistupovali vždy s očekávajícím a otevřeným srdcem. Jen tak lze nově prožít onu radostnou zkušenost posilujícího společenství s Bohem. Přeji vám požeňnané chvíle s Živým Slovem.

sme ju jako takú, ktorá čakala a tešila sa na stretnutie s Pánom Ježišom. 19. marca 2004 sa ho konečne dočkala vo veku 73 rokov.

Sestra
Irena Szorádová

Len krátky čas sa tešila z nového pozemského domova v Bojniciach, kde sa začiatkom tohoto roku s manželom presťahovali. Tento príbytok vymenila za krajší – v nebesiach.

Rozlúčky, ktorá sa konala v Bojniciach, sa zúčastnilo nezvyčajne mnoho ľudí. Okrem vlastnej rodiny a nás, bratov a sestier z Hornej Nitry a aj z iných častí Slovenska, bolo na pohrebe veľmi veľa obyvateľov Bojníc a okolia. Náš Pán to tak zariadil, aby sa Božie slovo dostalo do uší takému množstvu ľudí.

Božím slovom a modlitbami poslúžili bratia M. Neklapil, V. Azor, M. Vyhnanek a D. Lešík a spevom spevácky zbor pod vedením syna sestry Szorádovej Petra Šveca. Zostala nám spomienka na jej úsmev so slovami: Tam u Pána! Chýbaš nám sestra! Do skorého videnia!

téma príštího čísla

Evanjelizačné a misijné poslanie miestneho zboru

Články k tématu príštího čísla „Evanjelizačné a misijné poslanie miestneho zboru“, akož i ďalší príspevky, zasíľajte, prosím, na adresu zodpovedného redaktora do konce júna 2004. Ďekujeme.

Redakce

Za obsah zverejnených článků zodpovídají jejich autoři.

obsah

Úvodník

Společenství víry 2

Úvahy

Od východu slnka 3
Výtahem do nebe?! 4

Informace

Bible v éteru 6

Tématické články

Pánova večera v premenách času 7
Stůl Páně 10
Obsah Pamiatky Pánovej 10

Báseň

Na pamiatku môjho Pána 12

Tématické články

Lámání chleba 12
Kto je hodný? 14
Památká Ježíšova a slavnosti Hospodinovy.. 16

Misie

Čína – zasiaté semeno vzhádza 19
Na čo čakáme? 20

Úvaha

Boh, kresťania a Európska únia 22
Nejkrásnejší 'Památka' 23

Báseň

Vyznáni Bohu 24

Biblický výklad

Co je to vlastně svět? 25

Biblický kvíz

Rozhovor s neznámou 27

Okienko sestier

Prímá a krivá cesta 29

Stránka mladých

Kam teraz Pane 30

Informácie

Misijná konferencia KZ v Modre 32

Správy zo zborov

Batizovce – Z. Zbellová 33
Brno – Lubomír Kuklínek 33
Nimnica – Božena Útla 33
Praha-Spořilov – Miroslav Ždych 34
Prievizda – Irena Szorádová 34

Téma príštího čísla 35

**Sestra
Božena Útla**

a Kulačikových našu drahú sestru **Boženu Útlu**, rodenú Janičkovú, po krátkej chorobe v požežnanom veku 95 rokov. Na pohrebnom zhromaždení dňa 11. 6. 2004 sa za pekného počasia zišlo

veľa bratov a sestier z blízka i zo susedných kresťanských zborov. Slovom Božím, poslúžili bratia Daniel Lešík a Vladimír Azor a duchovné piesne zaspieval zmiešaný spevokol zo zborov na Hornej Nitre.

Sme vďační Pánovi za svedectvo a príklad verného spolužitia manželov Útlych, z ktorých brat Štefan predišiel manželku k Pánovi už pred dvomi rokmi, keď predtým prežili spolu viac ako 70 rokov. Po roku 1956 títo prostí manželia na mnoho rokov otvorili svoj nový dom v Nimnici pre pravidelné zhromaždenia veriacich z celého Púchovska. Ich spolubčania z Nimnice mohli aj na pohrebe našej sestry počuť čisté evanjelium.

Sbor Praha - Spořilov

Petr Turoň

Dne 20. května 2004 jsme se rozloučili v Praze – Strašnicích s našim milým bratrem **Miroslavem Ždychem**.

Pán života i smrti povolal k sobě do nebeského domova 17.5.2004 ve věku nedožitých 76 let. Následoval tak svou manželku **Dagmar** rozenou **Křesinovou**, která odešla k našemu Pánovi v říjnu roku 2002.

Bratr Miroslav měl veliké biblické poznání a jeho služby Slovem Božím byly vždy velmi požehnané. I když měl mnoho tělesných problémů, nemocí, vždy se snažil být mezi námi. Byl nám vzorem věrnosti a velké trpělivosti, se kterou snášel všechna svá utrpení a bolesti. Důvěřoval vždy svému Bohu, že jej nikdy nepustí a nezanechá.

Manželé Ždychovi

V poslední době byl velmi potěšen, když se náš sbor přestěhoval z Letné na Spořilov, takže to měl do shromáždění z nás všech nejbliže.

V obřadní síni se s ním rozloučil a Božím slovom posloužil jeho dlouholetý přítel bratr Otakar Kadavý z Ústí nad Labem, za místní sbor pak i bratr Petr Turoň.

Prievidza

Veriaci z Prievidze

Do nebeského domova sme odprevadili 23. marca 2004 našu drahú sestru **Irenku Szorádovú**, rodenú Malikovú. Odišla náhle, uprostred služby a práce. Hoci nás jej smrť prekvapila rozlúčka s ňou bola plná nádeje na skoré stretnutie.

Sestra „padla k nohám Kristovým“ (tak sme na pohrebe spievali) pred 32 rokmi na veľkonočnom zhromaždení v Handlovej. Ako manželka staršieho zboru v Prievidzi slúžila celé roky nášmu zhromaždeniu modlitbami, svojou starostlivosťou o zborový dom a pohostinnosťou. Hoci prešla mnohými bolesťami, poznali

úvaha

Od východu slnka až po jeho západ

Peter Kozár

„*Od východu slnka až po jeho západ Hospodinovo meno je hodné chvály. Hospodin je vyvýšený nad všetky národy, jeho sláva siaha nad nebesá.*“ (Ž 113,3-4)

Handlová, Slovensko, leto 1983. Pred niekoľkými minútami som bol pokrstený a zakrátko budem mať po prvý krát účasť na Pánovej pamiatke. Prvý raz sa nahlas modlím v zhromaždení (s patričnou trémou, ako si viete predstaviť). Nasávam slávnostnú atmosféru zhromaždenia. Odlamujem si z mäkkého chleba (vlastne vianočky) a beriem do úst. Doteraz si pamätám na tú lahodnú chuť. „Kiež by mi Pán Ježiš vždy chutil tak, ako dnes!“ hovorím si potichu.

Leningrad, Rusko, leto 1989. V letnom leningradskom vzduchu cítiť okrem soli perestrojku, ale hľadanie kresťanského zhromaždenia v sovietskom veľkomeste má stále príchut' dobrodružstva. Vchádzam do veľkého ale nenápadného domu a hľadám si miesto – je tu totiž dosť plno. Sadám si vedľa staršej ženy, azda sedemdesiatničky, a tvárim sa nenápadne. Márne. Pýta sa ma, odkiaľ som prišiel. Vyvinie sa z toho družný rozhovor. Na začiatku zhromaždenia sa číta Žalm 84: „*Aké milé sú tvoje príbytky, Hospodine Zástupov!*“ – a ja cítim, že je to pravda. Uprostred zhromaždenia je Večera Pánova a moja suseda mi s úsmevom podáva chlieb i kalich. Bol som prijatý – nik sa ma (našťastie) nepýtal na odporúčajúci list. Keď sa vrátim na internát, učiteľke radšej nepoviem, kde som bol.

Schloss Mittersill, Rakúsko, jar 1992. Biblický kurz, na ktorom sme študovali knihu Exodus, sa blíži k záveru. V jedálni je slávnostne prestreté na *sederovú večeru*. Nekvasený

chlieb *matzo*, *charoset* (zmes strúhanej mrkvy, citrónu, fig, škoricice a vína), horký *maror* (chren), vetvičky petržlenu, vajička, uprostred stola varená kosť z barana (len na ukážku – keď nestojí chrám, musí sa veľkonočná večera zaobísť bez skutočného baránka). Carl Armerding, starší prešedivený pán s briadkou, plynulou hebrejčinou odrieka slová dobrorečenia za chlieb a ostatné dary. Potom prejde do angličtiny, aby sme mohli lepšie rozumieť a vychutnať si židovskú večeru s kresťanským koncom. Keď prideme k slovám: „*Toto je chlieb trápenia, ktorý jedli naši otcovia v Egyptskej zemi...*“ predstavujem si, aký to musel byť šok, keď učeníci namiesto týchto dôverne známych slov zrazu počuli: „*Tento chlieb je moje telo, ktoré sa za vás dáva.*“

Yong-in, Južná Kórea, leto 1999. Sedím v zhromaždení asi 600 ľudí zo 115 krajín sveta, väčšinou misionárov medzi univerzitnými študentmi. Takéto pestré stretnutia ma vždy vedú k úvahám, aké to asi bude v nebi, keď sa zhromaždia vykúpení z každého národa, kmeňa, ľudu a jazyka. V Kórei som okrem iného pochopil jednu nemennú zásadu: v jedálni dostanete trikrát denne ryžu – možno na iks spôsobov, ale určite to bude ryža. (Do roku 1999 som ju mal rád.) V nedeľu dopoludnia je Pánova pamiatka a ja sa teším na chlieb. Konečne príde ten okamih uprostred bohoslužieb a ja si odlamujem z beztvarej, nevábnej hmoty. Za okamih zisťujem, že je aj bez chuti – ničím nepripomína to, čo sa v Európe volá chlieb. Prežívam (prežívam) sklamanie. A vtedy mi to dochádza: Pán Ježiš sa pre nás stal chlebom. Nie zákuskom so šľahačkou, nie čímisi špeciálnym, ale praobyčajným chlebom. Obyčajnosť (bojím sa povedať nechutnosť) tohto kórejského chleba mi pripomenula poníženie, ktoré podstúpil Boží Syn, keď na seba vzal obyčajné ľudské telo. „*Nemal podoby ani krásy, aby sme hľadeli na neho, a nemal výzoru, aby sme po ňom túžili*“ (Iz 53,2). A predsa **On je chlieb života**.

Od východu slnka až po jeho západ Hospodinovo meno je hodné chvály.

☪

strana číslo

Slovami 113. žalmu Židia každoročne začínali svoju veľkonočnú večeru. Od východu slnka až po jeho západ sa zhromažďuje Cirkev Pána Ježiša, aby si pri lámaní chleba a pití z kalicha pripomínala Jeho smrť a víťazstvo. Rôzni ľudia, rôzne spôsoby, rôzny chlieb a kalich, tá istá pravda: „*Kedykoľvek by ste jedli tento chlieb a pili z kalicha, zvestujete smrť Pánovu, kým nepríde!*“

Výťahom do nebe?!

Tomáš Pala

Jsem projektant elektrovýzbroje výťahů. Dostávám požadavky zákazníků, co by měl jejich výťah umět a mým úkolem je podle toho navrhnout výťahový rozváděč, což je vlastně takový mozek výťahu. Někdy se jedná o velmi komplikovanou soustavu několika výťahů, které vzájemně spolupracují a jsou řízeny společně - a když selžou pokusy montérů zařízení uvést do bezporuchového chodu, nezbyvá mi nic jiného, než si sbalit montérky a jet na místo a přimět „neposlušný“ výťah k tomu, aby jezdil tak, jak bylo dohodnuto a plnil své poslání ke spokojenosti všech uživatelů.

Výťahy mivajú väčšinou strojovnu nahore (i když dnes se už dělají i výťahy bez strojoven) - a tak když přijedeme na místo, jedeme obvykle nahoru. Spolucestující ve výťahu se nás občas zeptají: „A kam to bude?“. Jednou jsem byl hodně zamyšlen nad problémem, proč výťah zlobí, že jsem jen lakonicky odpověděl: „Až do nebe!“ - „Kam prosím?“ - zeptal se ten člověk udiveně. Vytrhl mne ze zamyšlení: „No, já vím, že do nebe nejede...“ - odpověděl jsem, „tak až nahoru...“.

Opravdu, výťah až do nebe nikdy nejede. Slouží k přepravě osob a nákladu nahoru a dolů - ale má své krajní stanice a dál už nejede. Přesto někdy doveze člověka tam, kam by se jinak těžko dostával. Určitě znáte některé výškové budovy - třeba kavárnu na mostě v Bratislavě, nebo televizní věž v Praze na Žižkově, nebo třeba v Berlíně nebo v ně-

kterém jiném velkoměstě. Z takových míst je nádherný výhled do dalekého okolí a tak není divu, že mnoho lidí má touhu se tam jednou dostat a podívat se na svět shora. Tam se však bez výťahu obyčejný člověk prostě nedostane. Výťah je pro něho jediná cesta vzhůru. (Dolů samozřejmě musí existovat možnost únikové cesty v případě havárie).

A co vlastně jede do nebe?

Když jsem se pak nad svým požadavkem „až do nebe“ jednou hlouběji zamyslel, musel jsem si uvědomit - že nebe je místo, kam se člověk také sám vlastním úsilím nedostane, i když se o to lidé po celou dobu své existence pokoušeli a dodnes pokoušejí. Ale dostat se do nebe vlastním úsilím je stejné, jako chtít se vytáhnout z bahna tím, že se budeme sami tahat za vlastní cop. Zbytečné úsilí. Co potřebujeme, je síla zvenci, která nás nahoru vytáhne. Protože jsem křesťan, znám tuto sílu. Je jeden, který přišel k tomu, aby nás do nebe vytáhl - Je to Boží Syn, Ježíš Kristus. Sám jednou řekl: „*A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě*“. Měl tím na mysli ty, kteří mu uvěří a svěří mu svůj život. Bylo jich tenkrát jen velmi málo. Pisatel evangelia pokračuje dál: „*Ač před nimi učinil taková znamení, nevěřili v něho*“. A přitom není jiný způsob, jak se dostat do nebe, a tedy do Boží přítomnosti, do krásy, se kterou se nedá srovnávat výhled z žádné televizní věže. Ježíš sám řekl: „*V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li,*

Brno

Hanka Žihová
a Lenka Šerfelová

Bratr Lubomír
Kuklínek

V neděli 4. dubna 2004 byl náhle odvolán Pánem do nebeského domova bratr **Lubomír Kuklínek** ve věku nedožitých 72 let. Stalo se tak uprostřed společenství sester a bratrů při slavení Památky Pána Ježíše Krista.

Ke svému Spasiteli se obrátil v mladém věku a neúnavně Mu sloužil po celý život. Měl velký zájem na tom, aby co nejvíce lidí slyšelo zvěst o Pánu Ježíši a přijalo Jej za svého Spasitele. Lidí velmi rád navštěvoval, dokázal se jim přiblížit a pochopit je v jejich problémech a trápení.

Od svého Pana dostal také výtvarné nadání a dával mu ve svých volných chvílích průchod. Maloval přírodu, krajinky i portréty, aby jimi pak obdarovával své nejbližší a spoluvykoupené. Zůstal po něm opuštěný malířský stojan a paleta, ale on se již těší z jiné krásy. Z krásy Boží přítomnosti. V naději, že se v nebesích opět setkáme, jsme se s ním rozloučili dne 6. dubna 2004 na místním hřbitově ve Staré Turé na Slovensku.

„*On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná. Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.*“ (Kazatel 3,11-12)

Nimnica

Ján Číž

Dňa 8. júna 2004 povolal si Pán do nebeského domova z Kresťanského zboru v Nimnici a najmä zo stredy rodín Útlych, Kubišových

Hlavnými hosťami tohtoročnej konferencie budú brat Pasquale Di Nunzio, riaditeľ Biblickej školy (OMEFI) z Talianska, Gerd Goldman, riaditeľ biblickej školy a misijného domu vo Wiedeneste (MBW), Martin Kuráni, misionár z Blízkeho Východu a ďalší zo Slovenska i Čiech.

Konferencia začne v piatok, 12. 11. spoločnou večerou a skončí v nedeľu popoludní, 14. 11. 2003. **Náklady na konferenciu budú kryté zbierkou. Prihlášky pošlite najneskôr do 15. 10. 2003** na adresu: **Kresťanský zbor Modra, Dolná 27, 900 01 MODRA**, alebo emailom **javor@stonline.sk**. V prípade akýchkoľvek nejasností ohľadom konferencie volajte tel. 0905 249379 (z Čiech 00421.905.249 379 - br. Bohuš Javor).

správy zo zborov

Batizovce

Ján Hudec

Dňa 25. 7. 2004 sa batizovský zbor rozlúčil so sestrou **Zuzanou Zbellovou**, ktorá odišla k Pánovi vo veku 80 rokov. Pána Ježiša za svojho Spasiteľa prijala ako 17-ročná a zostala mu verná cez mnohé životné skúšky.

So svojím manželom prežila plných 59 rokov spoločného života, a Pán Ježíš bol ich dobrým Pastierom. Vo svojom živote mala istotu: „Pán Ježíš je so mnou!“ Preto ticho niesla bolesť a životné skúšky, ktoré vyrcholili v telesnom utrpení pred odchodom k Pánovi. Jej celý život svedčil o tom, že žiť s Pánom Ježíšom sa vyplatí.

Na pohrebnom zhromaždení slúžili Božím slovom bratia: M. Gallo a V. Azor.

Rút, ktorá stratila svojho manžela, nasledovala svoju osirelú svokru späť do Izraela a verne jej slúžila. Sotva tušila o požehnaní pripravenom pre ňu alebo o radosti, ktorú priniesie iným svojou láskou.

Takže **dôveruj Bohu, ale neseď nečinne!** On pozná tvoju budúcnosť a pripravuje ňu na ňu spôsobom, ktorý si neuvedomuješ. Jeho prácou je poskytnúť nám, čo potrebujeme a našou je využiť príležitosti a prijať zodpovednosť, ktoré prichádzajú do nášho života.

3. Zostaň v spoločenstve

V časoch neistoty potrebujeme spoločenstvo, ktoré oživí našu dôveru v Boha a naše vedomie spolunáležitosti k Božej rodine. Takisto potrebujeme pravidelné chvíle v súkromí, kedy sa môžeme modliť, pozrieť sa na naše rozhodnutia a pohnútky vo svetle Biblie a načerpať silu v stíšení a samote.

Na Boha neurobí dojem naše vzdelanie a dosiahnuté úspechy. Radšej by nás vybavil zbudovaným charakterom. **Zostávanie v spoločenstve je rozhodujúce pre Božie pôsobenie v našich životoch**, pretože On používa ľudí a svoje Slovo na našu prípravu. Boh dáva duchovné dary jednému veriacemu, aby posilnil ostatných. A Biblia nám pomáha „*byť pripravený na každé dobré dielo*“ (2Tim 3,16-17). Keďže vnímanie sveta ako rozdeleného na časť svetskú a časť posvätnú je náš nápad, nie Boží, *každé dobré dielo* zahŕňa každú dobrú prácu bez ohľadu na to, kde stoja steny nášho domu modlitby.

Iba Boh pozná hodnotu a zmysel okolností, v ktorých sa v súčasnosti nachádzame. Keď Mojžiš utiekol z faraónovho paláca, štyridsať rokov bol pastierom, kým dostal ďalšiu šancu poslúžiť Izraelu ako vysloboditeľ. Čo si asi myslel, keď bol z Egypta preč už 18 rokov? A 25? A 38 rokov? Bol s ovcami tak dlho, že už nevedel poriadne ani hovoriť! Boli vodcovské kvality, ktoré získal na faraónovom dvore, pre Boha bezcenné? Nie. Keď Boh po 40 rokoch konečne prehovoril, oslovil muža jedinečne

pripraveného viesť Izraelitov cez púšť ďalších 40 rokov.

Poznaj sám seba! Dôveruj Bohu, tvrdo pracuj! Zostaň v spoločenstve!

Prechod z univerzity do zamestnania je kritickým bodom v živote. Zostaň pokojný s dôverou, že Boh v tebe buduje charakter pre prácu, ktorú má pre teba v budúcnosti. **Byť zodpovedným správcom v súčasnosti je prvým krokom prípravy pre tvoju budúcnosť.**

informácie

Misijná konferencia KZ v Modre

Za prípravný tím Ľubomír Vyhnanek

Už po tri roky sa konali **Misijné konferencie KZ** v Modre – Harmónii v malebnom prostredí Malých Karpát (cca 30 km od Bratislavy). Aj tento rok by sme sa chceli znovu stretnúť **v dňoch 12. až 14. 11. 2004 v priestoroch Slovenskej zdravotníckej univerzity (SZU) v Modre-Harmónii** na

4. misijnej konferencii,

aby sme si vzájomne vymenili skúsenosti z toho, čo Pán v zboroch za uplynulý rok v oblasti evanjelizácie urobil, a aby sme sa nechali inšpirovať skúsenosťami tých, čo v tejto oblasti aktívne pracujú.

abych vám pripravil miesto, opäť príjdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já“. Jeden z jeho učedníkov, Tomáš, bol skeptický, rovnako ako mnoho ľudí dnes a řekl mu: „*Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?*“ A Ježiš mu odpovedal: „*Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne*“. Chce-li se tedy někdo dostat do nebe, nezbyvá mu tedy nic jiného, než obrazně „*nasednout do výtahu*“, a řečeno konkrétné, znamená to svěřit svůj život Ježíši.

Tato cesta není zcela jednoduchá. Pán Bůh nám nenabízí laciné jednoduché řešení našeho života, jak bychom si to někdy přáli. Uvědomuji si to i jako projektant výtahového zařízení. To, že jedeme výtahem nahoru, není zase až tak samozřejmé. Je třeba splnit spoustu podmínek. Musí být např. zavřeny a zajištěny dveře, musí být v naprostém pořádku celý bezpečnostní obvod výtahu, musí jít v logické posloupnosti impulsy od snímačů polohy, které určují, kde výtah právě je, musí být v pořádku přívod energie a musí být odbrzděna brzda. Těch podmínek je spousta, právě tak jako je spousta podmínek v našem životě, které musí být splněny, abychom mohli dál.

Ale občas se to porouchá!

Ti, kdo jezdí výtahem častěji, vědí, že občas dochází k poruchám. Možná došlo k výpadku elektriny nebo k nějakému silnému rušivému pulsu - a výtah najednou není v pořádku. Jezdí zmateně, neví kde je, přepočítává patra apod. Možná jste se s tím už setkali a třeba i v duchu nebo i nahlas nadávali na tvůrce tohoto zařízení.

Podobně je to i v našem životě. Občas nás řada věcí vyvede z míry - a sami cítíme, jak je náš život zmatený. Ztratili jsme orientaci, nevíme, kam jdeme, proč žijeme, jaký má náš život smysl. Zdá se nám, že jsme zbyteční.

Když se něco podobného stane u výtahu (a projektanti s tím musí počítat), dojde k následujícímu řešení. Vnitřní logika výtahu ho odešle směrem dolů. Výtah jede až dolů

a dole mu srovnávací spínač oznámí, že je dole. Výtah se „srovná“ a dál už pokračuje zcela normálně jako předtím, jako by se nic nestalo.

Jak to ale funguje s námi lidmi? Je také taková možnost „se srovnat“? Náš nebeský projektant, který nás stvořil, pochopitelně počítal s naší slabostí a s tím, že budeme občas vyvedeni z míry. I on pro nás připravil podobný postup. Potřebujeme jediné - jít „dolů“ - vzdát se své pýchy a přesvědčení, že stačíme na vše sami a přijít k Ježíši Kristu a jemu svěřit svůj nevyrovnaný život. A zažijeme „zázrak“ - náš život znovu dostane smysl a orientaci. Dostaneme se ze zoufalství, ve kterém žijeme a budeme moci žít Bohu ke cti a k užítku lidem kolem nás.

A také někdy zůstaneme viset... co potom?

Stávají se ale ještě horší věci. Může se stát i ta velmi nepříjemná věc, že obvykle právě ve chvíli, kdy to nejméně potřebujeme, výtah přestane jet a zůstane stát mezi stanicemi. A my jsme uvěznění. Zcela bezmocní a bezradní. A možná také potmě. Nevíme, co dělat. Z dlouholeté praxe vím, že byli uvěznění ve výtahu lidé v novostavbě, kde nikdo nebyl a strávili tam celý víkend. Měli s sebou malé dítě, které to nepřežilo. Známe případ, kdy zůstali viset ve výtahu opilí lidé. Snažili se vykopnout dveře - jenže se spletli a místo dveří vykopli zadní stěnu kabiny. V domnění, že jsou na svobodě se zřítili do šachty a zabili se. Nové výtahy musí s podobnou situací počítat. Proto se dnes musí do nových výtahů montovat komunikační zařízení, které umožní přivolat organizaci, která výtah udržuje v provozuschopném stavu. Cestující má možnost oznámit, co se stalo a také to, že je ve výtahu uvězněn. Musí jen jediné - stisknout tlačítko ALARM a pak, až se mu ozve hlas v reproduktoru, říci, co se stalo. A servisní organizace okamžitě vyšle svého pracovníka, který vysvobodí uvězněného cestujícího.

Srovnám-li si to s ľudským životom, vidím, že i Pán Bůh pripravil pro lidi, kteří jsou z nějakých důvodů ve svém životě „uvěznění“ (a nemyslím tím zdaleka jen pobyt za mřížemi) možnost přivolat pomoc. I zde je však třeba využít to, co je připraveno a vzdát se svých pokusů vysvobodit se sami. Člověk může volat k Bohu o pomoc - a to je úžasná věc, kterou ocení ten, kdo takové vysvobození zažil.

Není zlato všechno, co se třpytí!

A ještě jednu věc závěrem: Nedejme na vnější zdání. V našem městě je výtah v obchodním domě. Vypadá příšerně. Je vevnitř celý pomalovaný sprejery, poškrabaný a doničený. Mnohokrát se pokoušeli dát kabínu do pořádku, ale za chvíli to bylo stejné. Ale jedno vím - tento výtah jezdí zcela spolehlivě už řadu let. Pomáhá maminkám a starým lidem dostat se tam, kam potřebují.

Je možné, že zvěst o Kristu na řadu lidí působí podobným dojmem, jako tento výtah. Považujú ji za překonanou, nesmyslnou, bláznivou a já neviem čo ešte. Je to škoda - pretože tato zvěst je osvědčená stáletími. A tak jak pomáhala v životě generaci před námi, našim dědům a otcům, stejně tak pomáhá i dnes těm, kdo jí věří - i na počátku třetího tisíciletí.

informace

Bible v éteru

Petr Vaďura

Už od listopadu roku 2003 vysílá **Český rozhlas 3 - Vltava každou neděli** od 7:35 do 8:00 hodin pořad **Ranní slovo** připravovaný Petrem Vaďurou. Po svém předchůdci Petru Kolářovi převzal Vaďura schéma pořadu: po přečtení biblického textu následuje rozhovor moderátora s hostem přerušovaný v polovině hudebním vstupem. Hudba celý pořad také zakončuje.

Pořad je ojedinělý v tom, že zde skutečně zaznívá pouze **biblický text** v uměleckém

Petr Vaďura při nahrávání

přednesu **a jeho výklad**. Petr Vaďura zve do vysílání naše přední biblisty z různých teologických škol a z různých denominací a církví. Jedno však mají společné: **úctu k Bibli** jako Božimu slovu a **osobní vztah s Kristem** jako svým Spasitelem a Pánem.

Hostem z nejzávažnějších bývá profesor Jan Heller. Jeho **fundované** výklady Starého zákona jsou vždy doplněny novozákonním přesahem a vždy také ve svých výkladech ukazuje ke Kristu. Teoložka Mireia Ryšková ve výkladech epistol apoštola Pavla ukazuje na jeho zápas o **čistotu evangelia**, k němuž nelze nic přidávat, protože Kristus dílo spásy dokončil. Velice **podnětné** jsou výklady Jiřího Beneše, který vyučuje hebrejštinu na HTF UK. Beneš při svých výkladech používá pečlivou jazykovou analýzu původního textu, aby se dobrou skutečného obsahu sdělení pisatele. V pořadu dále hostují prof. Jan Sokol, děkan Fakulty humanitních studií UK v Praze, doc. Martin Prudký, vedoucí Katedry Starého zákona na ETF UK v Praze, dále faráři Luděk Rejchrt, René Milfait, Marta Silná a nejnověji také kazatel CB David Javornický, který vyučuje na Evangelikálním teologickém semináři v Praze.

strana číslo

Pre mnohých jedna alebo obe prvé otázky spôsobujú značnú úzkosť a sú určite dôležitejšie ako tretia. Ale práve tá tretia otázka sa javí počas vysokej školy ako nanajvýš dôležitá a je chybou predpokladať, že keď na ňu raz odpovieme, dá nám pokoj. Susanina situácia je príkladom toho, ako väčšina ľudí očakáva, že úspešná a zmysluplná práca prinesie zmysel a cieľ do ich života.

V skutočnosti opak je pravdou. **Zmysel a cieľ života nás vedie k úspešnej a zmysluplnej práci**. Žiadne testy alebo poučky z poradenstva pre výber povolania nemôžu byť spoľahlivým návodom pre všetkých. Ale správne návyky myslenia a konania vytvárajú rámec, podľa ktorého sa môžeme rozhodovať o svojej kariére počas štúdia i zamestnania. Budujú charakter a dávajú Bohu priestor, aby nás pripravil na prácu, ktorú pre nás v budúcnosti chystá. Aké sú tie múdre návyky?

1. Poznaj samého seba

„Tvoje povolanie,“ hovorí Frederick Buechner „je tam, kde sa pretínajú potreby sveta a tvoje túžby.“ Boh nerobí chyby, keď tvorí každú z tých rozličných osobností a intelektov, ktoré dočasne využívajú vzduch a vodu na tejto planéte. **Našou úlohou je poznať svoje túžby a talenty, rozvíjať ich** a všimnúť si situáciu v tomto svete s otázkou: „Ako môže tá moja zvláštna kombinácia schopností zmeniť kúsok sveta okolo mňa tak, že to prinesie uspokojenie mne i ľuďom, na ktorých mám vplyv?“

Niektoré so znalosťou cudzieho jazyka a s túžbou učiť na univerzite si môže nájsť miesto v krajine, kde zmietajúca sa ekonomika potrebuje ekonómov s dobrým vzdelaním. Ak má niektorý ochotu a záujem, môže to byť dobré miesto. Využitie svojho nadania takýmto spôsobom taktiež vytvorí podmienky pre kresťanské svedectvo.

Thomas Merton napísal: „Strom vzdáva chválu Bohu tým, že je stromom.“ To isté platí aj o nás. A my sa môžeme „zasadiť“ strategic-

ky. **Poznanie samého seba ti pomôže oceniť možnosti vo svetle toho, čo Boh koná v tvojom živote a do akého života ťa volá.**

Čo však robiť, keď všetky dvere smerujúce k tvojmu povolaniu sa zdajú byť zavreté, alebo sa ti ani nedarí rozoznať niečo také vznešené ako „povolanie“?

2. Dôveruj Bohu; tvrdo pracuj

Dobrou konečnou previerkou pre študentov - kresťanov, ktorí prechádzajú z jednej etapy života do druhej, by boli jednoduché dve otázky: **Dôveruješ Bohu? Tvrdo pracuješ?** Dobré príklady takéhoto postoja by sme mohli nachádzať na mnohých miestach, ale tie v Biblii patria k najlepším.

Keď bol Jakobov syn **Jozef** ešte doma, Boh mu vo sne ukázal, že raz bude vládcom. Ale v nasledujúcich rokoch skúsil život väzňa, otroka a trestanca - z ľudského hľadiska sa ocitol tak ďaleko od splnenia toho sna, ako sa len dalo. A z ľudského hľadiska, jeho reakcia mohla byť: „Ten sen bol omyl. Boh na mňa zabudol, alebo sa prinajmenšom rozhodol nepoužiť mňa. Ja už budem robiť len to, k čomu ma títo ľudia prinútiť.“

Ale Jozef reagoval ako služobník najvyššieho Boha. A Boh využil Jozefove zamestnania počas rokov trápenia na to, aby ho pripravil na prácu, o ktorej snívaj. Najprv pracoval ako správca Putifárovho domu. Potom, keď bol krivo obvinený z pokusu o znásilnenie svojou páňou a odsúdený do väzenia, vypracoval sa tam na vrchného dozorcú. Iba Boh mohol vidieť, že ho v konečnom dôsledku pripravoval na to, že sa stane správcom Egypta. Jozef počas týchto rokov rástol vo viere, robiac akúkoľvek bezútešnú prácu v podmienkach, ktoré Boh pre neho pripravil.

Ďalším príkladom je **Dávid**. Kým sa jeho otec Izai snažil presvedčiť Samuela, aby za kráľa Izraela vybral jedného z jeho starších synov, Dávid vonku strážil ovce. Naučil sa ochraňovať svoje stádo prakom dávno predtým, než ním s Božou pomocou zabil Goliáša.

ce, abych zistila, zda se snad už někdo kvůli záměně nepřihlásil. Pani učitelka mě utěšovala, ať se nebojím, že se bunda určitě najde, že jde pouze o záměnu. Nabídla se, že to ráno prošetří, že navštíví sousední třídy a prohlédne šatny. Nabídla mi také, abych do školy přišla hned a prohlédla si bundy dětí, které zůstaly ve školní družině. A tak se manžel s dcerou vydali hned do školy.

Bundu nenašli. Zato však našli rukavice, které dcera ztratila týden před tím. Někdo je připnul na nástěnkou. Byl to pro mne dlouhý den, protože v podobných situacích dost znervózňím. **Jsem netrpělivá a mám se v tomto ohledu hodně co učit.** Večer jsme se společně modlili a já prosila Pána Boha o klidnou noc a o vyřešení celé situace. Brzy jsem usnula spala dobře. I ráno jsme se s dcerkou modlili za nalezení ztracené bundy. Pak jsme šly spolu do školy.

Čekala jsem, že naši bundu v šatně najdem. Děti přicházely a odcházely, ale bunda nikde. Nebyla ani v jiných šatnách. Pak jsem šla do třídy za paní učitelkou, zda už něco vypátrala. Ta se však jen zeptala dětí, zda o tom něco neví, a tím, jak se zdálo, vyčerpala své možnosti. Proto jsem ji požádala, ať to projedná s vedením školy a zda nemáme nárok na úhradu škody. **Musela jsem se ovládat,** abych se nerozbrečela. Jen, co jsem však vyšla ze školy, pláč mne přemohl. Ptala jsem se Boha: „Pane, proč? Vždyť jsem Ti plně věřila, že se ta bunda najde, a teď tohle. Učitelka je pasivní a bunda nikde.“ Jen, co jsem svou otázku vyslala směrem k Bohu, přišla mi odpověď: „Běž do školní jídelny a podívej se tam.“

Musím předeslat, že naše dcera do školní jídelny na obědy nechodí. Ani jsem si nebyla jistá, zda je ráno školní jídelna otevřená. Ale byla. Vešla jsem dovnitř a rozhlédla se po věšácích. Naše bunda tam skutečně visela a v rukávu byly i čepice a šála. **Měla jsem dvojitou radost, jednak z nalezené bundy a jednak z vyslyšení modlitby a Boží odpovědi.** Za svou netrpělivost jsem se však styděla. Myslela jsem,

že bundu najdu okamžitě, ale Bůh tomu chtěl jinak. Připravil v mém životě situaci, abych si uvědomila, že **On je se mnou, i když to na první pohled tak nevypadá.** Je se mnou ve dnech dobrých i zlých a dává víc, než čekáme. Všechny nás to obohatilo. Navíc jsme našli i už před tím ztracené rukavice, a s tím jsme už skutečně nepočítali.

stránka mladých

Kam teraz, Pane?

Jonathan Clark, preložila Silvia Valeková

Tento článok sa bezprostredne dotýka kresťanských vysokoškolákov alebo stredoškôlkov, ktorí po ukončení štúdia uvažujú o tom, čo ďalej vo svojom živote. Ale môže poslúžiť každému opravdivému kresťanovi, čo hľadá svoje miesto v službe Bohu i ľuďom.

Pokoj a dôvera, keď nevieš, čo bude nasledovať

V kancelárii univerzity Western Oregon State College sedela oproti mne Susan, mladá žena, a so smiechom vravela: „Ešte stále neviem, čo chcem robiť keď vyrastiem.“ Nie nezvyčajná poznámka na univerzitnej pôde, lenže v skutočnosti táto žena pracuje na riaditeľstve internátov. Pred niekoľkými mesiacmi presťahovala celú svoju rodinu na druhý koniec krajiny, aby mohla nastúpiť na toto miesto. Napriek tomu ešte stále prežíva neistotu, lebo nenašla naplnenie vo svojom zamestnaní.

Chceme žiť naplnený, bohatý život v hojnosti, o akom hovoril Ježiš. Pre väčšinu z nás uspokojenie a pokoj v našom živote v prvom rade závisia od odpovede na „veľkú trojku“: **Budem svojim životom poslúchať Boha? Kto bude mojím životným partnerom? Akú prácu budem robiť?**

Česká společnost je ve své většině bezbožná. Příčiny tohoto jevu jsou mnohé, ovšem následky jsou tragické: rozpad hodnotového systému, korupce, podvody, bezvýchodnost života, prudký nárůst závislosti všeho druhu mezi mladými, krize rodiny... Jako křesťané nemáme mnoho možností, jak oslovit větší množství lidí. Proto je velmi významné, jak se prezentujeme v elektronických médiích, která **zasahují velké množství lidí.** Na prvním místě se jedná o televizi, dále o internet a v neposlední řadě i o rozhlas. Ranní slovo na Vltavě poslouchají desetitisíce lidí. Je důležité, aby tito lidé slyšeli opravdu bibliickou zprávu o Boží lásce k člověku, o hříchu odpadnutí člověka od Boha i o Ježiši Kristu, který je prostředníkem spásy pro každého. Proto je důležité se **modlit za moderátora, hosty i posluchače,** aby Boží slovo nevyznělo naprázdno. A také můžeme pořad doporučit k poslechu známým a přátelům, kteří mají o Boží věci zájem, ovšem sami nechtějí nikam do církevního prostředí přijít. Stanice Vltava je celoplošná stanice a lze ji naladit na VKV frekvencích na celém území České republiky. Její pořady lze poslouchat i přes internet.

tématické články

Pánova večera v premenách času

Ján Hudec

Účelom tohto článku je podať stručný náčrt vývoja učenia o Pánovej večeri a jej uskutočňovania v histórii Cirkvi a kresťanstva. Vzhľadom na rozsah článku bude tento náčrt obmedzený iba na hlavné obdobia uvedenej histórie.

Doba apoštolov a prvých zborov Cirkvi

Apoštolí, vrátane Pavla, odovzdávali veriacim učenie o Pánovej večeri i jej prax tak, ako to prijali od Pána Ježiša (1K 11,23-26). Pre veriacich v prvých zboroch Cirkvi to bola slávnostná spomienka na smrť ich Spasiteľa, konaná *na Jeho pamiatku* (v.24). Ale zároveň to bola *Pánova večera* (v.20) – vzácne duchovné spoločenstvo s ich vzkrieseným, živým Pánom pri Jeho stole, i duchovná účasť vo viere na Jeho za nich obetovanom tele a vyliatej krvi, ako aj vyjadrenie ich spoluúčasti v Kristovom duchovnom tele, ktorým je Cirkev (1K 10,16-17).

Prostota viery aj spôsobu. Prvým kresťanom boli vzdialené neskoršie špekulácie a spory o charaktere chleba a vína pri Večeri a o ich vzťahu k telu a krvi Kristovej. Vo veľkej prostote lámali chlieb, brali si z neho a jedli ho a podobne všetci pili po troške vína z kalicha.

Súčasť hodu lásky. Pánova večera bola v samých začiatkoch Cirkvi súčasťou hodu lásky – *agapé*, ako jeho záver. Pre nezhody, ktoré pri tom niekde vznikali, sa neskôr osamostatnila (1K 11,17-22). Aký bol jej konkrétny priebeh, nevieme, ale podľa jej ustanovenia, i 1K 14,26, Ef 5,19 a Ko 3,16, možno usudzovať, že obsahoval kázanie z evanjelií, modlitby vďaky, chvály a velebenia, i spev žalmov, hymien a duchovných piesní.

Prechodná doba od apoštolov ku katolíckej cirkvi (2.-3. storočie)

Táto doba tvorila prechod od učenia a praxe apoštolov ku katolíckemu chápaniu Pánovej večere ako obeť v starovekej a stredovekej svetovej katolíckej cirkvi a kresťanstve. Tento prechod začal odklonom od učenia apoštolov už u takzvaných 'apoštolských otcov' od začiatku 2. storočia. Pokračoval u takzvaných 'obrancov kresťanstva' a bol dovŕšený u skorších 'cirkvných otcov' v 3. storočí. V ich spisoch sa začala Večera považovať za „liek nesmrteľnosti“ a „obetnú hostinu“.

Už v prvej polovici 3. storočia vznikla myšlienka Večere ako zvláštnej obete, vykonávanie ktorej bolo zverené zvláštnej skupine veriacich, kňazom-obetníkom. Jednoduchá no-vozákonná svätoslужba (liturgia) sa postupne pripodobňuje k starozákonnej.

Doba starovekej a stredovekej katolíckej cirkvi (4.-16. storočie)

Spomenutý vývoj v 2. a 3. storočí pokračoval ďalej v 4. a 5. storočí. Už v rannej katolíckej cirkvi bola **Pánova večera** považovaná za **sviatosť** (sakramentum) a bola nazývaná **eucharistia** (vdákyzvanie). Pod vplyvom východných pohanských náboženstiev nadobúdala stále viac **magický charakter**. Bola považovaná za **sviatostný výkon**, ktorý môže vykonávať iba kňaz-obetník. Jej priebeh bol postupne presne predpísaný. Mimo účasti na chlebe a víne sa veriaci ľud pri nej stal iba prizeračím sa obecnstvom. Konala sa obvykle ráno.

Od prostej pamiatky k liturgii. Eucharistia mala byť „liekom nesmrteľnosti“ a „zárukou neporušiteľnosti“. Učilo sa, že účasť na nej je nutná k spásu. Bola už v tomto období chápaná **ako obeť**, pri ktorej kňaz-obetník privoláva do chleba a vína telo a krv Kristovu (transfigurácia) a obetuje ich Bohu. S eucharistiou, ktorú na Západe od 4. storočia nazývali **missa (omša)**, bola postupne spájaná stále bohatšia liturgia, ktorá sa však vyvíjala odlišne na Východe a Západe. To prispelo k rozdeleniu svetovej cirkvi na východnú a západnú v roku 1054.

Od prostej pamiatky k transfigurácii a transsubstanciácii. Z Pánovej večere urobili teológovia cirkvi už od 5. storočia najväčšie tajomstvo (mysterium), pri ktorom podľa nich dochádzalo k premene – **transfigurácii** hmotných obrazov (symbolov) Kristovho tela a krvi na Jeho božské a neskôr i ľudské telo. Pánova večera prestala byť pamiatkou a spomienkou. Urobili z nej **nekrvavé opakovanie Kristovej obete na kríži**, čím zatemnili historickú jedi-

nenosť Jeho obete. Na koncile v Ríme roku 1215 bola rímskou cirkvou vyhlásená ako dogma **nauka o transsubstanciácii** (prepodstatnení) chleba a vína na Kristovo telo a krv po vyrieknutí slov ustanovenia kňazom. Katolíci majú od toho času povinnosť veriť tejto dogme i magickému účinku prijímania tejto 'sviatosti' na život veriacich – že pôsobí sama osebe, bez ohľadu na ich duchovný stav. Následkom vyhlásenia dogmy bolo i **odňatie kalicha laikom** s odôvodnením, že „Kristus je celý prítomný v každej čiastke chleba a vína.“ Rímska cirkev zostáva pri tomto učení aj praxi dodnes.

Reformácia a evanjelické cirkvi (od 16. storočia)

Martin Luther. Nemecký reformátor Martin Luther na začiatku reformácie (po roku 1517) videl v Pánovej večeri len uistenie o odpustení hriechov. Neskôr však najmä Zwingliho rozhodné učenie o obraznom charaktere Večere vyvolalo v ňom ako reakciu vieru v skutočnú prítomnosť Kristovho tela a krvi v chlebe a víne, čo bolo v podstate návratom k názoru ranného katolicizmu. Z tohto prvotného podnetu a z dedičstva svojej katolíckej minulosti zaviedol do novej evanjelickej cirkvi **učenie o konsubstanciácii** (spolupodstatnení) tela a krvi Kristovej s hmotným chlebom a vínom pri Pánovej večeri. Učil, že i neveriaci požívajú svojimi ústami Kristovo telo, ale na svoje odsúdenie. A evanjelická cirkev po ňom tiež učí, že pri účasti na Večeri Pán Boh skrze svojho služobníka (farára) odpúšťa veriacim hriechy (po predchádzajúcej verejnej kolektívnej spovedi účastníkov).

Ulrich Zwingli. Reformátor cirkvi v Zürichu a nemecky hovoriacej časti Švajčiarska, Ulrich Zwingli, s rozhodnosťou učil, že chlieb a víno pri Pánovej večeri sú iba symboly (znaky, znamenia, obrazy) Kristovho tela a krvi, lebo Jeho oslávené telo je po pravici Otca v nebesiach. Kristus je však skrze Svätého Ducha duchovne prítomný pri Večeri. Je to pamiatka a vdákyzvanie, pri ktorom sa vierou dívame na

T: Co se dělo v chrámě?

N: Tam seděl ve sloupořadí nějaký učitel, dnes už vím, že se jmenuje Ježíš, ale tenkrát jsem ho viděla poprvé. Kolem něj posedávalo a postávalo poměrně dost lidí. Markův otec mě před toho učitele dovedl a řekl mu, že jsem byla přistižena při cizoložství a podle Mojžíše bych měla být ukamenována; co prý tomu říká. Ten učitel ani nezvedl hlavu, seděl, mlčel a prstem cosi maloval na zem. Bylo to už trochu trapné, protože všichni čekali, co řekne, a on mlčel. Pak začali pokřikovat, ať odpoví, že to chtějí vědět a někteří se mu dokonce začali posmívat, že je teď se svou naukou o lásce v koncích. Pak se Ježíš najednou zvedl a všichni zmlkli. Bylo to hrozné zvláštní: všichni křičeli a najednou během sekundy tam bylo hrobové ticho.

T: Řekl něco?

N: Řekl jedinou větu: „Ať na ni první hodí kámen ten z vás, kdo je bez hříchu.“ Pak si zase sedl a dál si čmáral prstem po zemi.

T: No a jak reagovali lidé?

N: To mi řekli až potom ti, kteří u toho byli, protože já jsem tam stála s hlavou sklopenou a nic jsem neviděla. Prý po Mistrových slovech všichni zůstali jako přimrazení. První se vzpamatoval Markův otec. Zahalil si hlavu do cípu pláště, propletl se davem a zmizel. Pak se začali vytráčet další farizeové a když lidé viděli, že už nic nebude, zástup se rozešel. Já jsem se jen modlíla. Prosila jsem v duchu Boha o smilování. Pak se ozval ten učitel. Prý kde jsou ti, kteří mě obžalovali? Že by mě nikdo neodsoudil? Jen jsem hlesla, že nikdo. Na to on řekl, že mě neodsuzuje ani on. A pak řekl slova, která změnila můj život: „Jdi a už nehřeš!“ Bylo mi, jako by mě polil vařící vodou. Najednou jsem si uvědomila, co je hřích před svatým Bohem. Odešla jsem domů jako v mátohách.

T: Co jste dělala dál?

N: Napsala jsem manželovi dopis a odstěhovala jsem se k sestře do Galileje. Teprve

tam jsem se dozvěděla, kdo je ten učitel. Po několika týdnech se tam objevil a já jsem se přidala k ženám, které se staraly o něj i jeho učedníky.

T: Jste teď šťastná?

N: Jsem.

Otázka:

Kde v Bibli čteme příběh, jehož aktérkou mohla být tato žena?

okénko sester

Přímá a křivá cesta

Gabriela Martáková

Bůh lásky dokonale řídí všechny věci. „**Jeho cesta je tak dokonalá**“, prohlašuje žalmista David o Bohu, který jej vysvobodil ze spárů všech jeho nepřátel i z rukou Saulových (Žalm 18,31). Bůh je vysoko nad všemi přímými i křivými životními cestami. Kdo může narovnat to, co člověk zkrivil? Pouze Bůh! I kniha Kazatel píše o Boží suverenitě nad lidskými cestami (7,13-14): „**V den dobrý uživej dobra a v den zlý si uvědom, že ten i onen učinil Bůh.**“

Za přímé cesty považují ty, kdy v životě plyne vše hladce, bez problémů. Zato ty křivé mohou být dvojí. Ty, jež křiví sám Bůh, a ty které svými chybami, omyly, zmatky křivíme my sami, a Bůh to dopouští. Ale **Bůh nás** v tom **neopouští**. Apoštol Pavel navíc říká o věcech, jež se zdají být křivé (ať už naším, či cizím přičiněním), že „**všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí**“ (Ř 8,28).

Chtěla bych vám vyprávět zkušenost, kterou jsem měla s jednou pokřivenou cestou, a s tím, jak ji Bůh napřímil. V zimě vzal naší dceři ze školní šatny někdo její zimní bundu. **Dcera přišla domů uplakaná s cizí bundou**. Byla o dost větší, navíc poškozená a ještě k tomu chlapecká. Byla jsem dost překvapená a tak jsem zavolala do školy pani třídní učitel-

obchodník, často býval dlouhé měsíce na cestách a tam míval jiné ženy. Děti jsme neměli a možná proto mnou začal opovrhovat. Modlila jsem se k Bohu, ať můj život nějak změní, protože takhle se mi nechtělo žít. Pak mi zemřela matka a já jsem zůstala úplně sama. Manžel domů skoro nejedil. Starala jsem se o domácnost, ale neměla jsem nikoho, kdo by mě potřeboval.

T: Žila jste v Jeruzalémě?

N: Nejprve jsme žili v Kafarnaum, ale pak jsme se přestěhovali do Jeruzaléma. No, a to byl vlastně začátek toho všeho. V našem sousedství žila rodina jednoho velmi vlivného farizeje. Byl to neobyčejně zbožný člověk, pořád chodil do chrámu, modlil se dokonce i na ulici. Rozdával hodně milodarů a všichni si ho velmi vážili. Jenže měl syna - asi dvacetiletého. Byl to takový zhyčkaný synáček zbožných rodičů. V noci tajně unikl z domu. Patřil do party několika takových mladíků; pili, zpívali, chodili za děvčaty, co neměly tu nejlepší pověst. Za normálních okolností bych se na něj dívala asi dost kriticky, jenže já jsem byla sama a on za mnou začal chodit. Nejdříve jsme si jen vykládali. Přišel vždycky v noci. Seděli jsme na střeše, koukali na hvězdy a on mi vykládal, co prožívá.

T: To se vám chodil svěřovat?

N: Dá se to tak říct. Zjistila jsem, že ten jeho tatínek zase tak moc svatý není. Prý mu šlo jen o peníze a prestiž, chtěl se za každou cenu dostat do synedria. Nakonec se mu to myslím i povedlo. Marek, tak se ten jeho syn jmenoval, otce nenáviděl. Pohrdal jím za to jeho pokrytectví. Taky proto mu dělal všechno naschvál.

T: A dál?

N: Dál... Při těch našich nočních sedánkách jsme se s Markem velmi sblížili. Přestal dokonce pít a chodit s kamarády na flámy. To už jsem ale byla jeho milenkou.

T: Neměli jste strach, že vás někdo dopadne?

N: Snažila jsem se na to nemyslet. Jenže Marek byl neopatrný. Asi se pochlubil někomu ze svých kamarádů a přes toho se o našem vztahu dozvěděli jeho rodiče.

T: Jak to víte?

N: Jeho otec mě navštívil.

T: A co vám chtěl?

N: Chtěl po mě totéž, co dostával jeho syn.

T: To snad ne! Jak jste na to reagovala?

N: Jak jsem měla reagovat? Vyhodila jsem ho. Vyhrožoval mi, že mě udá, že kazím mládež, ale mě to bylo v tu chvíli úplně jedno. Bylo mi hnusně z jeho pokrytectví, s kterým jsem se poprvé setkala takto přímo.

T: A co bylo dál?

N: Asi za dva dny přišel v noci Marek. Posílala jsem ho pryč, ale on chtěl být se mnou. Byla horká noc a my jsme usnuli na střeše. Probudil mě křik. Do domu vtrhla chrámová stráž a nějací lidé. Marek se ztratil, zato se objevil jeho otec. S ním tam byli ještě nějací farizeové a všichni na mě hrozně křičeli, nadávali mi a vyhrožovali, že podle zákona musím být ukamenovaná. Pak mě zavřeli do vězení, ale asi po dvou hodinách mě vyvlekli ven a táhli mě do chrámu. Cestou se k nám přidávali lidé, takže když jsme dorazili do chrám, byl kolem hotový zástup.

dílo Ježíša Krista na kříži. Je to tiež spoločné jedlo, na ktorom má v podobe miestneho zboru účasť Cirkve – Kristovo duchovné telo.

Ján Kalvín. Reformátor cirkvi v Ženeve a francúzsky hovoriacej časti Švajčiarska, Ján Kalvín, vo svojom učení spojil symbolický význam chleba a vína s Kristovou skutočnou prítomnosťou v nich, i keď túto nevedel vysvetliť. Učenie Zwingliho a Kalvína sa pokúsili spojiť autori Heidelbergského katechizmu z roku 1563. Oba smery švajčiarskej reformácie sa zjednotili na základe Druhej helvétskej konfesie, napísanej Heinrichom Bullingerom (1564), nástupcom Ulricha Zwingliho v Zürichu. V nej Bullinger a s ním súhlasiaci teológovia opustil rozhodné stanovisko Zwingliho.

Bratské hnutie (od 2. tretiny 19. storočia)

‘Bratské hnutie’, ako súhrn ‘bratských zborov’ vo svete, nemá cirkevnú organizáciu, ani záväznú spoločnú vyznanie viery. Preto nemá ani nejaké pre jednotlivé bratské zbory záväzné učenie o Pánovej večeri. Možno hovoriť iba o jeho biblickom poznaní, ktoré bolo i je vyjadrované pri výklade príslušných oddielov evanjelií (*Mt 26,26-29; Mk 14,22-25; L 22,19-20*) a *1K 10,16-21; 11,20-32*).

Návrat k prostému chápaniu Pánovej večere z doby apoštolov. Bratskí vykladači nevidia v uvedených vyjadreniach Pána Ježíša a apoštola Pavla podklad pre Kristovu skutočnú telesnú prítomnosť v chlebe a víne. Považujú ich len za obrazy (znaky, znamenia) Jeho obetovaného tela a vyliatej krvi. Pánove slová podľa nich znamenali, že **chlieb a víno predstavujú či zobrazujú Jeho telo a krv**. Veď keď Pán Ježíš hovoril učeníkom slová ustanovenia Večere, Jeho skutočné telo bolo pred nimi, a tak nemohlo byť zároveň v chlebe a víne, ktoré potom požívali.

Dva pohľady na ustanovenie Pána Ježíša. Podľa bratských vykladačov je to najprv **Pánova pamiatka**. Rozhodujúce pre ňu sú osoba a dielo Pána Ježíša, ktoré si

pri nej vždy znova pripomíname. Dôležité je, ako si to, čo Spasiteľ pre nás vykonal, vierou privlastňujeme. A od toho závisí potom to, čo Jemu vo viere a z lásky prinášame. Grécke slová, preložené v slovenskom preklade *Mt 26,26-27 dobrorečil a poďakujúc* (R), majú význam *chváliť, velebíť a vzdávať vďaku*. Hovoria o tom, čo veriaci, ktorí pri **Pánovej večeri** jedia chlieb a pijú z kalicha, majú vo viere prežívať a vyjadrovať vo svojom srdci aj svojimi ústami. To je **duchovná účasť na Kristovom obetovanom tele a vyliatej krvi na kříži**. *My milujeme Jeho, pretože On prvý miloval nás* (1J 4,19).

Naplnenie starozmluvných predobrazov. Dôležité sú Pánove slová: *krv novej zmluvy*, lebo krv Božieho Syna a zároveň bezhrišneho Syna človeka tu stojí oproti krvi všetkých zvierat, obetovaných za starej zmluvy, ako naplnenie týchto predobrazov, i ako ich ukončenie. Jeho krv sa vyliala za mnohých na odpustenie hriechov, ale Pán Ježíš nepovedal, že by ich Boh odpúšťal skrze účasť na tejto Jeho večeri.

Zvestovanie smrti Pána Ježíša. Účasťou na chlebe a víne v kalichu, (ktoré sú oddelené od seba, tak ako bola Kristova krv vyliala z Jeho tela) **veriaci vždy znova zvestujú Pánovu smrť** až do Jeho príchodu pre Cirkve. V takejto súvislosti však zvestujú i Jeho vzkriesenie a oslávenie, Jeho veľkňážskú službu pre nich u Otca v nebesiach, i Jeho príchod pre Cirkve a potom s ňou v sláve na zem.

Večera v Božom kráľovstve. Pán Ježíš prorokoval pri ustanovení Večere, že Jeho učeníci budú s Ním zase stolať v budúcom Božom kráľovstve, ktoré zaujme pri svojom príchode na zem ako Kráľ celej zeme. Ale už prv budú spolu s Ním všetci Jeho vykúpení na **večeri svadby Baránkovej v nebi** (Zj 19,9).

Dva názvy a rozdiel medzi nimi. Nakoniec ešte rozdiel medzi dvoma názvami tejto súčasťou života Cirkvi v *1K 11*. Názov **Pánova pamiatka**, hovorí o spomienke na Božieho Baránka, obetovaného za hrišnikov, nášho

Spasitele. Název *Pánova večera* hovorí o stolovaní veriacich s Ním ako so vzkrieseným Pánom, víťazom nad diablom, hriechom, smrťou i svetom, ktorý je Živý na veky vekov. *Amen*.

Stůl Páně

Ján Ostroľucký

„Nemůžete pít Pánův kalich i kalich démonů; nemůžete mít podíl na Pánově stolu i na stolu démonů.“ (1K 10,21)

Oběť a jídlo

V souvislosti s Památkou Páně psal apoštol Pavel Korintským o „stolu Páně“. Co nám tento výraz připomíná? U Ezechiele 41,22 čteme o budoucím chrámu: „*Před svatyní bylo vidět dřevěný oltář tři lokte vysoký a dva lokte dlouhý, hranatý. Stěny po celé jeho délce byly dřevěné. Promluvil ke mně: »Toto je stůl, který je před Hospodinem.«*“ Je pozoruhodné, že je zde řeč o oltáři jako o stolu. *Oběť a jídlo*. V Izraeli bylo jídlo v úzkém vztahu k oběti a tím i ke společenství s Bohem. Při setkání Melchisedecha, krále Sálemu a kněze nejvyššího Boha, s Abrahamem, přinesl tento kněz chléb a víno (1M 14,18). To nebyly pouze „symboly“ společenství, protože při této příležitosti jedení chleba a pití vína Melchisedek vyslovil požehnání Abrahamovi a Bohu Nejvyššímu. Ze života Saule a Samuele víme, že na posvátném návrší lid nebude jíst, dokud nepřijde Samuel, aby „*požehnal obětnímu hodu*“ (1S 9,13).

Oběť a chléb

Takže oltář byl místem pro setkávání člověka s Bohem, ale současně „stůl“, z něhož se jedlo „před Hospodinem“ - kněží i obětující. Skrze Malachiáše Bůh vzkázal lidu: „*Přinášíte na můj oltář poskvřený chléb a ptáte se: »Čím jsme tě poskvřili?«* Tím, že říkáte, že *Hospodinův stůl není třeba brát vážně*“ (1,7). Dále Bůh říká o kulhavých a nemocných zvířatech, které Izraelci přinášeli k oltáři.

Požehnaný Bůh a požehnaný člověk

Stejně sloveso *araq* se používalo na stromě stolu a také na přípravu oběti na zápalném oltáři. Z toho pro nás vyplývá důležité poznání pro vztah Boha k člověku. Bůh i člověk mají podíl na stejné oběti. Krev pro Boha, maso a chléb pro člověka. Tímto způsobem Boh je účasten jídla. Je společně se svými ctiteli.

Památka Jeho osoby

V listu Židům čteme: „*Máme oltář, z něhož nemají právo jíst ti, kdo slouží stánku*“ (13,10). A tak spolu s tím, co napsal Pavel Korintským o **stolu Páně**, můžeme si uvědomovat, že když jíme chléb a pijeme z kalicha u Památky Páně, jsme „*účastníky oltáře - stolu Páně*“, je to oběť našemu Pánu a jídlo pro nás. Jsme ve zvláštním společenství s Pánem, kde jde o požehnání nás i požehnání Páně. Můžeme to spojit s Božím zaslíbením, když Mojžiš mluvil o oltáři ze země: „*Na každém místě, kde určím, aby se připomínalo mé jméno, přijdu k tobě a požehnám ti*“ (2M 20,24). Kraličti mají: „*slavit památku jména svého*“. A Pán Ježíš říká, že chléb jíme a kalich pijeme na Jeho památku, **památku Jeho jména**. Takže Památka Páně není jen vzpomínka na smrt Pána Ježíše, není jen zvěstování Jeho smrti, ale je to „*památka Jeho jména*“. Jeho osoby, Jeho díla - a to i současného. A tam, kde slavíme památku Jeho jména přichází On sám, aby nám požehnal.

A tak jídlo - chléb a víno - u Památky Páně není jen něco formálního, jednostranného, **duševního** - má to hluboký **duchovní** význam pro toho, kdo se Památky zúčastní.

Obsah Pamiatky Pánovej¹

Ján Číž

Uctievanie - výsostná úloha

Vzývať, či ctiť Boha je nanajvýš výsostná úloha Cirkvi i každého jej údu². Príroda okolo nás ctí Stvoriteľa nevedome. Boh stvoril svet,

„*Žena viděla, že je to strom s plody dobrými mi k jídlu (žádost těla), lákavý pro oči (žádost oči), strom slibující vševedoucnost (pýcha života). Vzala tedy z jeho plodů a jedla...*“ A to vedlo k hříchu. Již tehdy použil dobré Boží stvoření k tomu, aby svedl lidi k hříchu. Útočí na mnoha frontách, ovšem tři z nich jsou zvlášť výrazné:

1. Chtivost sobeckého člověka (rozkoš těla).
2. Jeho žádostivé pohledy (rozkoš očí).
3. Vychloubání majetkem a mocí (pýcha života).

Tři místa průniku světa, tři zdroje jeho moci

- Svět je to, co probouzí tvé sobecké žádosti.
- Svět je to, co tvé oči přitahuje neodolatelým kouzlem.
- Svět je to, co tě dělá určitým způsobem hrdým, arogantním a haštěřivým.
- Svět není roven hříchu, ale svět svádí k hříchu.

„Komu patří tvoje láska?“

Náš Pán zaměřuje své napomínání na hlavní problém. Ptá se: „*Komu patří tvoje láska?*“ Patří především tobě samotnému, vyžití tvé sexuality, tvých choutek, tvému pohodlí a prosazování tvých názorů? Pokud ano, pak v tobě není místo pro lásku k Otci. Miluješ to, co přitahuje tvé oči? Jsi každý den několik hodin upoután obrázky třepetavé obrazovky? Čteš potají lechtivé časopisy? Pokud ano, pak nemáš místo pro lásku k Otci. Jsi hrdý na svou kariéru? Máš rád respekt, kterému se ve svém okolí těšíš? Prosazuješ ve sboru rád své názory? Pokud ano, pak v tobě není láska k Otci. Ten, kdo nebeského Otce skutečně miluje, ten nenechá brány hříchu zešíroka otevřené. Ten, kdo Otce v nebesích skutečně miluje, tomu je služba Bohu důležitější než kariéra ve firmě nebo dovolená na druhém konci světa.

Svět pomíjí, milující Boha zůstává

Z osobní zkušenosti víme, jak klamavá je

tužba po věcech. Když je získáme, je žádost pryč a my je najednou vidíme z jiné perspektivy. Taková bude i skutečnost závěru dějin. Tento svět s jeho žádostivostí jednou zmizí. Tak to Bůh uložil a tak se to jednoho dne naplní. Přesto však existuje něco, co zůstává. Ten, kdo koná Boží vůli, zůstává na věky. Kdo miluje nebeského Otce a naplňuje Jeho vůli, ten nemá se světem problémy. Naopak, ten se může i radovat z věcí tohoto světa, protože je přijímá z Boží ruky a děkuje za ně Bohu. Používá je, ale je závislý na Otci a Jeho vůli. Nejsou mu tedy pokušením. V opačném případě se věci stávají pokušením a pádem a naše zbožnost se proměňuje v pokrytectví.

Místo farizejské pasti, plné odevzdání

Prosím, nepřistupujme k této problematice jako farizeové. Nesestavujme seznamy nadepsané: To je svět... a to ještě ne. Ten, kdo se taktó ptá po hranici, ten se už otočil k Bohu zády. Ne, my přece chceme konat Jeho vůli tak, jak ji v Písmu nacházíme. My přece chceme našeho Boha milovat celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou. Je jasné, že takovýto život vyžaduje naše plné odevzdání. Ale, co může být krásnějšího, než sloužit láskyplnému Bohu a Otci a přijímat z Jeho ruky vše s díkyčiněním a radostí?

biblický kvíz

Rozhovor s neznámou

Připravil Petr Vaďura

Tazatel: Dnes je naším hostem žena. Není asi důležité uvádět její jméno. Co je ale nutno říci, je to, že její život úplně změnilo setkání s Ježíšem. Je to tak?

(Ne)známá: Ano, byl to zlom.

T: Vyprávějte nám, jak k tomu setkání došlo.

N: Je to delší historie. Byla jsem už deset let vdaná, ale můj muž mě neměl rád. Byl to

„kosmetika“, alebo kosmos znamená také „okrasu“ alebo „ozdobu“. Jan tento pojem užil ve svých spisech 106krát a jen v námi probíraných třech verších je použit šestkrát.

Složitosť definície

Ale nejsou to jen tyto čtyři termíny, jež všechny mohou být přeloženy slovem „svět“. I samotný pojem kosmos je Janem naplňován rozdielne. „Svět“ v 1J 2 znamená něco jiného než v J 1,10: „*Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal.*“

V jakém světě byl? V našem? A byl v něj vždycky? Nebo myslí se tím snad neviditelný svět? Tomu, že svět povstal skrze něj, rozumíme snad ještě bez problému. Ale co myslel světem, který jej nepoznal? Nejspíš lidi, kteří o něm nechťeli nic vědět.

Lidi, prostor a ještě víc

V Janovi 3,17 miní apoštol světem lidi, ale snad také i prostor, ve kterém žijí, a možná ještě víc: „*Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.*“ Svým učedníkům jednou řekl (J 15,18n): „*Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ..., proto vás svět nenávidí.*“ Samozřejmě jsou zde světem míněni lidé. Ale myslí zde Pán Ježíš jen na lidi? Jak je to z ďábelskými duchy? Pán u jiné příležitosti (J 12,31) mluvil o vládci tohoto světa a myslil tím na Satana: „*Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven.*“ Nakonec vždyť Jan píše ve svém prvním listě (1J 5,19): „*Víme, že jsme z Boha, kdežto celý svět je pod mocí Zlého.*“

Celý svět je ovládan Zlým

Není z toho vyjmuto alespoň stvoření? Propadla snad Zlému všechna zvířata, všichni lidé i všechny věci? Neexistují nějaké věci, jež nejsou světské? Každý pokus odstranit ze světa

„problém světa“ pomocí seznamu objektů, činností a koníčků musí ztroskotat. Neboť ten, kdo rozdělil svět na dovolené a nedovolené radosti, se zžívá v další generaci jejich přerozdělení. Žádný seznam není dost dlouhý na to, aby postihoval úplně všechno. A svět je jednoduše vším.

Dobré stvoření padlo do hříchu

1J 2,15a: „*Nemilujte svět ani to, co je ve světě.*“ Svět je něčím, co můžeme, ale nemáme milovat. Proto „světem“ nemohou být myšleni lidé, kteří jsou přece milováni Bohem a jako naši bližní i námi samotnými. Vždyť my máme milovat i své nepřátele! V následujícím verši však Jan píše (1J 2,16): „*Neboť všechno, co je ve světě... není z Otce, ale ze světa.*“ Ale jak to? Vždyť Bůh je stvořitelem všech věcí! To je pravda, ale se světem se hned na počátku stalo něco velmi zlého, padl do hříchu. Člověk se rozhodl jednat proti Božimu přikázání a podřídil se dobrovolně někomu jinému, totiž Satanu.

Satan je velký, Bůh větší

Na jedné straně je svět Bohu nepřátelská substance, jež je řízena nebezpečnou mocí. Na straně druhé je však „svět“ stále ještě Boží stvoření. Je sice padlé, ale každý den znovu udržováno a nesené Bohem. Na jedné straně se světem myslí nebezpečný systém, který je zákulisně ovládan satanem, který vše v tomto světě používá proto, aby lidi odvedl od Boha. Na druhé straně je ještě i dnes každá lilie oblékána a každá rostlinka zaopatřována Bohem. Satan v tomto světě působí a snaží se člověku uškodit, kde jen může. Ale je zde i Bůh a každý den nám pomáhá. Ten ve světě je velký, ale ten v nás je větší.

Zneužití Božího stvoření

Satan se nás křesťany snaží dostat tím každodenním, co je nám blízké a na co jsme si zvyklí. Dělá to při nás stejně jako kdysi při Evě (Gn 3,6):

aby Ho ctil. Například v Žalme 98,7-8 zvuk vlnobitia v mori, žblnkot vody v potoku a rieke, šum stromov rastúcich na vrchoch (tlieskanie rukami) je menované na rovnakej úrovni, ako vedome ľuďmi vytváraný spev novej piesne, doprevádzaný hudbou na mnohých nástrojoch. Teda **od ľudí Boh očakáva uvedoméľectvovanie**, lebo tak ich stvoril a v Kristovi i uspôsobil „*na chválu slávy svojej milosti, ktorou nás omilostil v tom Milovanom*“ (Ef 1,6). Človek sa dostáva do harmónie s ostatným stvorenstvom, keď oslavuje Boha a po vzkriesení aj Pána Ježiša Krista. My máme úžasnú výsadu, keď sa pravidelne nedelú, čo nedelú zúčastňujeme Pamiatky Pánovej, kde spoločne uctievať Boha.

Ako to začalo?

Teraz sa zameriame na správy o tom, ako Pán Ježíš ustanovil pamiatku svojej smrti. V synoptických evanjeliách je pozornosť sústredená na opis, ako Pán Ježíš na záver paschálnej³ večere, urobil niečo nezvyklé, vzal chlieb a kalich, ktoré predtým uviedol ďakovnou modlitbou a následne učeníkom vysvetlil význam svojho konania. Evanjelista Matúš a Marek venuje tejto udalosti len 4 verše a Lukáš v podstate len 3. Sú to pozoruhodne veľmi stručné správy. Sú všeobecne známe, preto im v kontexte úvahy nebudem ďalej venovať väčšiu pozornosť.

Evanjelista Ján hoci o podaní chleba a kalicha nepíše, keď opisuje paschálnu večeru (porovnaj J 13,1.4.22.26), ale zato kladie dôraz na niečo iné – predovšetkým na to, čo Pán Ježíš vtedy hovoril. Mám za to, že nám dáva takto nepriamo vzor o čom a o kom máme pri Pamiatke Pánovej hovoriť. Pamiatka Pánova, to nie je len jedenie chleba a pitie vína, ale veľmi dôležité je to, čo je obsahom piesni chvál, modlitieb bratov a výkladu Slova v tomto zhromaždení. Premýšľajme krátko o tom.

Aká môže byť náplň?

Nemusíme mať obavy, že tému tak ľahko vyčerpáme. Veď kapitoly 13 a 14 tohto evanjelia

sú plné najprekvapujúcejších tém. Spomeniem len námatkovo, že dominujú myšlienky očistenia, dokonalej čistoty, lásky, nebeského domova, potešenia, radosti, poslušnosti Božiemu slovu, slávy Božej, zaslúbenia príchodu a pôsobenia Svätého Ducha ... no žiaľ i Judášova zrada.

Sloboda pre formu a zodpovednosť pre obsah

Apoštol Ján nepíše žiadne pravidlá, ako sa má sláviť Pamiatka Pánova, ale predkladá nám jednoducho príklad, ako to bolo, keď Pán stoloval s nimi. Tým je daná **úžasná sloboda pre formu, ale nesmierna zodpovednosť pre obsah**. Tu môžeme hľadať a nachádzať momenty zvláštnosti a príťažlivosti Pamiatky Pánovej. Preto sa znova a znova teším na obsah zhromaždenia Pamiatky Pánovej. Veď v každom z nich dominuje iná téma, iná časť Jeho diela, iná krása Jeho osoby. Tieto témy vyberajú bratia vedení Svätým Duchom.

Nepretržité uctievanie Boha

Evanjelista Ján ide v opise ešte ďalej. Píše, že menované témy dominovali nielen počas večere, ale i po ceste na Olivový vrch, či do

Getsemanskej záhrady (viď J 15-16). Väčšinu z nich Pán Ježiš zopakoval, alebo rozvinul do iných polôh. Takéto obohatenie prekračuje nielen naše očakávania, ale niečo napovedá o tom, že uctievanie Boha je skutočnosť nepretržitá. Určite aj my, najmä po tomto zhromaždení, si máme čo vzájomne povedať o ňom pri následných rozhovoroch.

Dialóg všetkých zúčastnených

Pozornému čitateľovi evanjelia podľa Jána iste neunikne, že tam opísané udalosti nie sú záznamom monológu Pána Ježiša, ani Jeho kázne, ale dialógu všetkých zúčastnených. To nám otvára ďalší úžasný rozmer tejto udalosti. Pre pravdivosť treba dodať, že v praxi slávenia Pamiatky Pánovej nie vždy je všetko v poriadku, ale pozornému a úprimnému účastníkovi zhromaždenia Pán určite niečo úžasné položí na srdce zo svojej osoby alebo svojho diela.

Osobné vyznanie

Na záver niekoľko osobných vyznaní. Mám takú nesplnenú túžbu pri Pamiatke prečítať odrazu celú pasáž evanjelia podľa Jána (alebo snáď na pokračovanie), ňou nechať inšpirovať modlitby bratov, použiť ako predmet úvahy v tomto zhromaždení. Nebolo by to úžasné? Keď v časnosti sa to, aj z časových dôvodov, nedá uskutočniť, verím že v nebi to dôkladne preberieme. Preto začnem: „A pred sviatkom Veľkej noci vediac Ježiš, že prišla jeho hodina, aby prešiel z tohoto sveta k Otcovi, keď bol miloval svojich, ktorí [boli] na svete, až do konca ich miloval...“ (J 13,1 a nasledujúce verše).

Poznámky

- 1 Používam toto pomenovanie uvedomujúc si, že nie je takýto názov priamo v Biblii, ale podľa môjho chápania vystihuje prianie Pána Ježiša: „To čiňte na moju pamiatku“ (Lk 22,19; 1K 11,24).
- 2 Slovo úd vychádza zo skutočnosti Cirkvi ako tela Kristovho; teda, že Cirkev tvorí nespočítateľné množstvo znovuzrodených ľudí, ktorí sú nazývaní údmi tohto tela - „Lebo ako je telo jedno a má mnoho údov, a všetky tie údy toho jedného tela, hoci ich je mnoho, sú jedným telom, tak aj Kristus“ (1Kor 12,12).

3 Grécky názov sviatku Minutia (Pavlík) resp. podľa prekl. Roháčka Veľkej noci (napr. Mt 26,2).

báseň

Na pamiatku môjho Pána

Ján Kučera

Na pamiatku môjho Pána
s bratmi keď zas stolujem,
ďakujem za jeho obeť,
zo spásy sa radujem.

Všetky veci do poriadku
snažím sa dať ešte skôr,
ako začnem chválospevov
počúvať ten slávny chór

hore v nebi, na zemi aj
v mnohých sveta krajinách
Predovšetkým kríž sa Kristov
v srdci mojom vypína.

Pamiatku raz môjho Pána
sláviť chcem aj stále tam,
kde sa nikdy nekončí deň,
kde znie večný, nový žalm.

tématické články

Lámání chleba

Jan Vopalecký

Je sobota večer. Zítra bude nedeľa, pújdeme zase k Památke Páně. Apoštol Pavel dáva pokyn: „Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, provinil se proti tělu a krvi Páně. Necht' každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije“

biblický výklad

Co je to vlastně „svět“ (1J 3,15-17)

Karl-Heinz Vanheiden

Z Perspektive 3/2004 upravil J. Andryšek

Proměnlivý obrázek

V domácnostech některých věřících jsem někdy obdivoval barbotisk, který vyobrazoval výrok Pána Ježiše o dvou cestách, široké a úzké. A hle, v pozadí široké cesty byl nakreslen vlak. Překvapilo mne, když jsem v novějších vydáních tohoto znázornění žádný vlak nenašel.

Prchavá „světstost“?

Když byla má osmdesátiletá tchýně ještě dítětem, považovali mnozí věřící kolo za nepřijatelný „světský“ prostředek. Později to byly dámské punčochy v barvě těla a nakonec rádio. Za třicet let už všechny tyto věci přestaly být „světskými“, zato se jím však stala televize. Není to pozoruhodné? Ztrácejí tyto věci po určité době své „světské“ vlastnosti, takže se pro křesťany stanou neškodnými?

Trvalé nebezpečí

Kolem roku 45 po Kristu napsal Jakub, bratr Páně, dopis židovským křesťanům. Byl to v podstatě první dopis Nového zákona a zaznívá v něm tento výrok (Jak 4,4): „... Což nevíte, že přátelství se světem je nepřátelství s Bohem?“ Přibližně o 45 let později, kolem roku 90 po Kristu, napsal Jan řecky mluvícím křesťanům v Malé Ásii (1J 2,15): „Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otceva v něm není“. A to byl zase pro změnu poslední velký dopis Nového zákona. V obou listech se setkáváme nápadně silným a zřetelným varováním před světem. Svět se v během těch 45 let nestal méně nebezpečným, navíc byli jeho vlivu vystaveny lidé odlišných kultur, jak křesťané ze židů, tak i z pohanů.

Vyobrazení široké a úzké cesty

Ne seznam, ale postoj

Oběma apoštolům, Jakubovi a Janovi, nešlo o sepsání jakéhosi seznamu všech „světských“ věcí, kterým by se křesťané měli vyhýbat, jako např. kalhoty, kola, punčochy v barvě těla, rádio, televize a roková hudba. Ne, Jan nám spíše ukazuje na náš postoj, v němž leží nebezpečí průniku světa do života křesťana.

Fenomén „svět“

Nový zákon užívá čtyř různých pojmov pro svět. Je to v prvé řadě **gé**, země, podobně jako v „geografii“. Pak je to termín **oikoumené**, který znamená především obydlenou zemi. Odsud je odvozen pojem ekuména. **Aión** známe spíše jako časový pojem ve spojitosti s věčností. Ale i on je někdy překládán jako „svět“, např. v Lukáši 16,8: „... synové tohoto světa“. Čtvrtý výraz je **kosmos**, tedy „veškerenstvo“. Z něj je odvozen náš výraz

po slavné vzkříšení, nakonec řekl větu, která se mne silně dotkla: „A v tomto albu je ještě místo pro jednu fotografii, která ještě není - a to bude chvíle příchodu pro vykoupení.“

Člověk by si řekl: Škoda, že to takhle nemůžeme prožívat pokaždé. Ale ono by to ani nebylo ono - zase bychom si zvykli a byla by to zase rutina či tradice. To krásné ostatně nebylo hlavně v tom, že to bylo jiné - ale v tom, že jsme opravdu všichni chtěli chválit Pána vděčně a s radostí. Bylo to v tom, že On byl středem našeho zájmu.

Ale i to, že to bylo jiné - mělo svůj význam. Museli jsme přemýšlet - Pána Ježíše v této pozici jsme tak často nevidali. Je to škoda, když nejsme ochotni připustit žádnou změnu v zaběhlé koncepci. „Takhle se to dělalo vždycky a nevidím důvod, proč by se to mělo dělat jinak!“ Ale vzpomeňme si na vlastní domov: Když chceme prožít pěknou chvíli, uděláme si černou hodinku, kdy si povídáme potmě, až se zešeří. Někdo si pak rozsvítí svíci. To obvykle neděláme - když je tma, tak běžně rozsvítíme elektrické osvětlení. Anebo dáme na stůl sváteční ubrus. A ani ten nedáváme pokaždé stejný. A tak nevidím důvod, proč bychom si někdy nemohli při Památce zazpívat písně, které běžně nezpíváme, anebo když naše chvály proběhnou trochu jinak. A nevidím v tom újmu na cti svého Pána, když někdo řekne, co pro něj Pán učinil v tomto týdnu, jak směl zažít jeho vedení, milost ochranu a požehnání i ve svém životě.

Láska je vynalézavá - snaží se ostatním udělat radost. Ale pozor: láska je také ohleduplná - nedělá to, co by druhé zarmoutilo anebo znepokojovalo! Opravdová láska v takovém případě couvne - protože myslí na druhé, ne na sebe. Moji milí - dívejme se jedni na druhé a snažme se mít radost jedni z druhých a přát jedni druhým to nejlepší. Společensví nespojuje tolik to, CO dělají, ale hlavně to, PROČ to dělají!

Moc si přeji, abychom mohli všichni prožívat nerušené radostné společensví se svým

Pánem i s bratry a sestrami při Památce Páně, ale i v jiných chvílích. Abychom si ne-nechali ukrást požehnání tím, že se budeme dívat, jaký je na stole ubrus, že někdo postavil židle jinak než obvykle, že se zpívaly písně, které nejsou ve zpěvníku anebo že jsou na stole dva kalichy a že v nich dokonce není víno, ale mošt a že místo chleba je tam rohlík! Anebo abychom o ně nepříšli jen proto, že někdo místo o smrti Pána Ježíše hovořil o tom, co prožil s Pánem tento týden. To se dnes už s Pánem nechodí? To už není pravdivé jeho zaslíbení: „Já s vámi budu po všechny dny až do skonání světa?“

Kéž bychom se dovedli na sebe navzájem dívat očima našeho Pána. On se nad námi smiloval, i když na nás nebylo vůbec nic, proč by se měl slitovat. Neměli bychom jednat podobně?

báseň

Vyznání Bohu

Věra Prokopová

Bez Tebe neunesu bídu
 natož bohatství
 bez Tebe neunesu neúspěch
 natož slávu
 bez Tebe neunesu nemoc
 natož zdraví
 bez Tebe neunesu smutek
 natož radost
 bez Tebe neunesu nic
 natož všechno
 bez Tebe neunesu smrt
 ani život

(1K 11,27-28). Je tedy na nás, abychom se zkoumali, posuzovali a podle toho jedli chléb a pili víno.

Stalo se vám už, že byste mohli některou sobotu večer nebo neděli ráno říct, že jste čistí, že není žádný hřích, který by stál mezi vámi a Pánem, takže můžete jít a s čistým svědomím se „hodně“ účastnit Památky? Mně se to nějakou dobu stávalo - než jsem zjistil, jak hrozně jsem pyšný a musel jsem se nesmírně stydět, že jsem se vůbec odvážil připustit myšlenku, že díky svému životu za poslední týden jsem „hoden“ účastnit se Památky. Nejsem hoden.

Co to ale znamená? Kdy tedy můžu jíst chléb a pít kalich „hodně“, jestliže nedokážu celý týden žít dostatečně čistě. Nebo to platí jen pro velké hříchy? Jak potom poznat hranici mezi drobnou nedokonalostí života, která není na překážku, abych mohl brát Památku, a mezi velkým hříchem, který mě činí nehodným se Památky účastnit? Nevím. Pavel tady žádnou takovou hranici nepíše, není tu žádný seznam „dovolených“ hříchů a hříchů, které jsou „už za hranicí hodnosti“.

Mám za to, že klíč pro to, kdy mohu a kdy nemohu jíst chléb a pít z kalicha na Památku Pána Ježíše spočívá v něčem jiném. Svým chováním, tím, že se budeme vyhýbat sporům, budeme dbát o čistotu svých myšlenek atd. nikdy nedosáhneme toho, abychom byli skutečně „hodní“, abychom si zasloužili účast na chlebu a kalichu. Nikdy si ji nezasloužíme! Ale přesto můžeme chléb jíst a z kalicha pít: na základě toho, že nás hodnými učinil Kristus! (2K 3,6; Kol 1,12 aj.)

Slovům „jíst chléb nehodně a pít kalich Páně nehodně“ rozumím tak, že se jedná o lidi, které Pán Ježíš svou obětí neučinil hodné - tedy o lidi neobrácené, neznovuzrozené, kteří si jeho smrt pro sebe nepřivlastnili. Ten, kdo přijal v Kristu milost, odpuštění, ten se Kristovou zásluhou stal principiálně hodným - a může a má jíst chléb a pít z kalicha na Památku jeho smrti.

Už slyším námitky: A to když člověk hrubě zhřeší, tak může přijít k Památce? Ano, může. Bližší vysvětlení podává verš 28: „*Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije.*“

Představte si: mám za sebou velmi náročný týden. Spory v práci, asi jsem neměl být tak hrubý na děti, s jedním bratrem/sestrou jsem měl ostrou výměnu názorů, v sobotu večer jsem unavený, chci si odpočinout, tak si sednu před televizi a když ji chvíli před půlnocí vypínám, zjišťuji, jak moc je moje mysl pošpiněná... Budu moc jít k Památce? Mám na to právo? Jsem hoden?

Zmíněný verš neříká: „Ať se každý zkoumá a když vyzkoumá, že je hoden, tak ať z toho chleba jí a z kalicha pije.“ - To je lidský dodatek, podle kterého se odvíjí praxe.

Tomu verši rozumím tak, že se máme zkoumat - a je jasné, že vždy vyzkoumáme, že sami za sebe „hodní“ nejsme, ale hodnými nás učinil Pán Ježíš, a proto všichni, kdo jsme přijali Pána Ježíše jako svého Zachránce, můžeme lámat chléb a pít víno z kalicha. Tento verš předchází tomu, abychom si Pána Ježíše připomínali lehkovážně a formálně. Zkoumání má ten význam, abychom si vždy znovu uvědomovali, že nejsme hodni, abychom si připomínali svoji nedokonalost - a zároveň si při každém lámání chleba také připomínali odpuštění, které jsme získali v Kristu.

I když jako věřící člověk těžce zhřeším, možná si dokonce chci zoufat nad svým životem, nad svými hříchy - neznamená to, že nesmím chodit Památce, že si nesmím připomínat Kristovu oběť. Právě naopak: když se (v poslušnosti vůči uvedenému textu) zkoumám, vidím obrovský kontrast mezi svým hříchem a Kristovým odpuštěním - pak jen zírám a žasnu a chválím Boha, jak dokonale připravil spasení v Pánu Ježíši. A o to při našich shromážděních k Památce Pána Ježíše jde.

Poznámky

1. K verši 1K 5,11 („s takovým ani nejzte“) bych chtěl poznamenat, že se asi jednalo o neobrácené – „maje jméno bratr“, (Kral.) „kdo si sice říká bratr“ (Ek).
2. K veršům Mt 5,23-24 („nech svůj dar před oltářem...“) poznamenávám, že Památku smrti Pána Ježíše nevnímám jako „obět“, ale jako připomínání si jeho smrti a významu pro nás. Smíření se s bratrem je vysokou prioritou, o kterou je třeba usilovat, avšak nemusí mít přímou souvislost s účastí na Lámání chleba.
3. Kdybychom chtěli jít do důsledků, museli bychom pít vat svědomí druhých, jestli „se zkoumají“. Na to však nemáme prostředky.

Kto je hodný?

Peter Kozár

„Ktokoľvek by jedol chlieb alebo pil kalich Pána nehodne, prevíní sa proti telu a krvi Pána.“ (1K 11,27)

„Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.“ (Lk 15,2)

Tá otázka zamestnáva odjakživa kresťanov, ktorým nie je ľahostajné plnenie Pánovej vôle, aby Jeho nasledovníci jedli chlieb a pili z kalicha na Jeho pamiatku. Kto má právo sedieť pri Pánovom stole? A čo znamená jesť a piť nehodne?

O prístupe Pána Ježíša k „nehodným“ veľa prezrádza Jeho učenie v 15. kapitole Lukášovho evanjelia. Na šomranie farizejov a zákonníkov: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi,“ On odpovedá sériou troch príbehov – podobienstiev s jedným námetom (Lukáš dokonca označuje všetky tri slovom *podobenstvo* v jednotnom čísle). Dobrý pastier hľadá stratenú ovcu a keď ju nájde, oslávi to spolu s priateľmi a susedmi. Žena hľadá stratenú drachmu a úspešné nájdenie oslávi spolu s priateľkami a susedkami. Otec hľadá strateného syna a úspech na konci príbehu oslávi s celou dedinou.

Takto to musíme povedať, ak chceme zachovať jednotu troch príbehov. Ten tretí niekedy mylne interpretujeme, akoby márnratný syn sám vlastnou úvahou a vlastným

úsilím dosiahol nápravu. Účelom tohto článku nie je podrobne vyloužiť celé podobenstvo – zameriame sa najmä na jeho záver – ale niektoré populárne nedorozumenia si vyžadujú krátky komentár (za väčšinu postrehov väčším odborníkovi na kultúru Blízkeho východu Dr. Kennethovi E. Baileymu).

Hlavným problémom strateného syna nie je to, že premárnil otcove peniaze a začal trpieť núdzu, hoci on to tak vníma: „*Nádenníci môjho otca majú chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu*“ (v. 17). Hlavným problémom je narušený vzťah s otcom, ktorému zlomil srdce a verejne ho urazil. Slová: „*Vstúpil do seba,*“ (v. 17) väčšina vykladačov interpretuje ako pokánie, o tom je však ešte predčasné hovoriť. Mladík nevidí, čo spôsobil otcovi, cití len svoj prázdny žalúdok a tomu zodpovedá aj jeho predstava riešenia: vrátiť sa nie ako syn ale ako sluha, zarobiť peniaze a odčiniť stratu. Farizeji, zákonníci a všetci znalci Starej zmluvy v slovách: „*Zhrešil som proti nebu i proti tebe,*“ (v. 18) musia spoznať doslovnú citáciu slov faraóna, keď sa pokúšal zmanipulovať Mojžiša a ulaviť si od trestajúcich rán (2M 10,16). Toto nie sú slová kajúcnika.

Otec vidí situáciu v pravom svetle a pripravuje sa na okamih, keď sa jeho syn zjaví na obzore. Musí konať rýchlo, aby predišiel dedinčanov, ktorý by nehodného chlapca podľa zaužívaných zvykov ihneď podrobili verejnej hanobiacej ceremónii a navždy odhnali. Otec ho vidí „*keď bol ešte ďaleko.*“ Tá vzdialenosť je viac duchovná ako fyzická. Ak si márnratný mladík myslí, že zarobením peňazí vyrieši narušený vzťah s otcom, je skutočne veľmi ďaleko! Tieto slová sú požičané z Izaiáša 57,19, kde Hospodin zaslubuje pokoj ďalekým i blízkym. Presne toto otec vykoná: veľkolepým dramatickým činom ponúkne pokoj tomu, ktorý je ďaleko, a potom sa zameria na nastolenie pokoja s tým, ktorý je blízko – so starším bratom.

Tento otec znova a znova prekračuje zaužívané zvyky blízkovýchodného patriarchátu.

hovorí jasne, že antikrist príde a bude vládcom sveta. Nakoľko tomu Európska únia napomôže alebo nie, je v Božích rukách.

V každom prípade je smutné, že v **Preambule novej Európskej ústavy nie je ani slovo o Bohu, o Pánovi Ježišovi Kristovi, o kresťanstve.** To je smutné a zarážajúce. Čo sa s tým však už dnes dá robiť? Prichodí sa nám iba vrúcne modliť, aby Európa nezostala naozaj bez Boha a bez Pána Ježíša a jeho spásneho kríža. Každý z nás je zodpovedný vo svojom okolí hlásať Krista a jeho lásku životom i slovom. Máme byť tomuto svetu svetlom a soľou. Na tom nič nezmení ani Európska únia, ani NATO, či akékoľvek európske, či svetové štruktúry a zoskupenia.

Určite nám spájanie Európy a sveta signalizuje blízky druhý príchod nášho Pána v ústrety svojim. Na túto chvíľu chvíľ sa máme pripravovať každý deň v aktívnej práci na Božom diele. Máme zvestovať Kristovo evanjelium kdekoľvek a kedykoľvek, veď času je málo, veľmi málo...

Ťažko predpokladať, že nová Európska únia bude aspoň akási kresťanská. Skôr sa javí liberálna. Budme však aj v nej zodpovední sami za seba a za naše rodiny a krajiny, aby sa tu „nevyprázdňoval“ Kristov kríž a nezanikol hlas evanjelia. Ostatné už iba nechajme na nášho Pána, ktorý vie o Európskej únii všetko a sám rozhodne o budúcnosti Európy aj sveta.

Nejkrásnejší 'Památka'

Tomáš Pala

Brečeli jste už někdy při Památce Páně dojetím a radostí? Já ano, nebylo to mnohokrát, ale mám tuto zkušenost. Slzy se mi kutálely po tvářích a musel jsem si utírat zamížené brýle, abych vůbec viděl.

Jednu Památku, na kterou nikdy nezapomenou, jsme prožívali s brněnskou mládeží v dobách Pražského jara na chatě v Tasově. Seděli jsme tam v neděli kolem stolu, zpívali písně, modlili se - a když jsme si podávali chléb a ka-

lich, tak jsme vždy jeden druhému přítom řekli verš z Písma, který jsme znali zpaměti, anebo si našli v Písmu. Bylo to neobvyklé, zvláštní - a zanechalo to ve mně hluboký dojem.

Další takovou krásnou Památkou Páně, na kterou jen tak nezapomenou, byla při jedné z prvních mládežnických konferencí v Podhradí u Vítkova. Byl jsem tam spolu s manželkou a několika dalšími ve zralém věku ve společenství mnoha mladých lidí, a směli jsme se společně radovat z Boží milosti a také z Boží přítomnosti.

Bylo to velmi zajímavé. Když bratr Vláda Pipal sháněl k Památce ve školní kuchyni, kde jsme se stravovali mazance (nebyl to tedy rigorózně chléb) a pracovníci v kuchyni zjistili, nač je potřebujeme, vyšli mu ochotně vstříc a napekli dokonce iniciativně speciální mazance s křížkem na povrchu.

Uprostřed jídelny byly shrnuty stoly, přikryty ubrusy a na nich stály na podnosech uvedené mazance a velké půllitrové sklenice s vínem. A kolem nich spousta mladých a několik starších lidí.

A pak poprosil bratr Petr Zeman mladé chlapce od 13 let, aby přečetli z Písma úsek, který považují za vhodný k Památce Páně. Modlitby mladých chlapců, to, co četli z Bible a spousta písní, které zpívali všichni mladými svěřícími hlasy, ve mně vyvolaly pocit radosti a vděčnosti Pánu za to, že dílo spásy se netýkalo jen tehdejší doby, ale že i dnes je tolik mladých lidí, kteří milují svého Spasitele a odevzdali mu svůj život. Co na tom, že to byly písně mladých - zněly z čistého srdce k oslavě Boží!

Další takovou krásnou a nezapomenutelnou Památkou Páně pro mne byla chvíle, kterou jsme mohli spolu prožít na Ostravské konferenci spolu s bratrem Otou Vožehem. Ten nám symbolicky ukazoval „fotografie“ Pána Ježíše z pomyslného alba jeho života - jeho skutky, jeho lásku k lidem. Vyzval tehdy i nás, účastníky konference, abychom ukázali nějakou takovou „fotografii“ Pána Ježíše. A když tak prošel jednotlivými záběry z jeho života od dětství až

Není to pravda. I když tu ve skutečnosti nejsou tisíce vážných zájemců, má každý z nás kolem sebe nemalý počet posluchačů. Lidí, kteří by byli ochotni s námi o tom diskutovat, kdybychom my otevřeli svá srdce a ústa. Známe dost křesťanů, kteří jsou na počkání a bez váhání schopni uvést alespoň deset jmen lidí, se kterými právě v tomto období různými formami a dost intenzivně o cestě záchrany rozmlouvají. Sbory Pána Ježíše Krista, ve kterých tak činí většina věřících a kde existuje trpělivost a ochota přiblížit se s evangeliem k dnešnímu modernímu člověku, rostou i početně bez ohledu na to, na které části naší zeměkoule působí. I v České a ve Slovenské republice. Pán Bůh má svým Duchem připraveno stále dost lidí, kteří v podstatě jenom čekají na naši ochotu přiblížit se k nim s dobrou zprávou Kristova evangelia.

Kdo je připraven, není překvapen

Jinou častou výmluvou bývá, že pro evangelizaci nemám duchovní obdarování. Často je to pravda, Duch svatý rozdává své dary, jak sám ráčí. Ale pro základ evangelizace, tj. podání svědectví o svém obrácení, není potřeba zvláštního duchovního daru. Je to minimum, které od každého křesťana oprávněně očekává Pán Církve. A to nejenom jednou či párkrát za život při různých slavnostních příležitostech (křest, konference apod.), ale jako součást životního stylu. Žijeme-li novým životem, pak můžeme hovořit o Kristu nepřetržitě, využívat příležitosti, které mi Bůh připraví s okamžitou pohotovostí. Přitom nejde o čtení či odřívání nějakých naučených vět z paměti. Nemůže jít taky ani o „plácání“ nepřipravených vět s biblickými výrazy či slovy v tzv. „kananejské řeči“. Té nevěřící a nezasvěcený člověk nerozumí. Určitě i tady platí obecně přijímaná pravda, že „kdo je připraven, není překvapen“. Aby si naše svědectví Duch svatý mohl použít, musíme být schopni ho srozumitelně podat tak, jak je třeba – bezdomovci nebo i vysokoškolsky vzdělanému člověku. A to nejde bez přípravy a tréninku.

Vysvětlit cestu spásy

Velice podobné je to i s osobní prezentací či vysvětlením evangelia. I to by měl zvládnout každý znovuzrozený křesťan a čtenář Bible. K tomu nepotřebujeme mít obdarování, jaké má Billy Graham nebo někdo z našich evangelistů. Pokud budeme čekat jenom na větší evangelizační akce, tisíce lidí zemřou ve svých hříších a budou trávit věčnost v neuvěřitelném trápení. Je nám to jedno?

Závěr

Společenství věřících lidí v místním sboru Pána Ježíše Krista a jeho duchovní vůdcové mi v motivaci a přípravě na účinné svědectví a vysvětlení evangelia mohou a mají hodně pomoci. V některém z příštích čísel si můžeme ukázat, jakým způsobem. Ale především to já osobně jako křesťan musím chtít. Proto se k tomu i tímto způsobem povzbuzujeme. Bylo by možné i v tomto příspěvku uvádět desítky biblických citátů, ale ty většinou dobře známe. Náš problém spočívá spíše v jejich uvádění do praxe. Takže zkusme spíše zodpovědět onu naléhavou otázku: Na co nebo na koho vlastně v osobní evangelizaci ještě čekáme?

úvaha

Boh, kresťania a Európska únia

Ján Kučera

Od 1. mája 2004 sú už aj Česká a Slovenská republika členmi Európskej únie. Na tomto fakte sa už nič nezmení. V májových dňoch tohto roka prebehli aj mnohé slavnostné zhromaždenia, kde sa ďakovalo i prosilo za kresťanské hodnoty v rozšírenej Európskej únii. Nechceme hovoriť, či je to dobré alebo správne. Fakty sú fakty. Proste nemáme na výber. Mnohí ich spájajú aj s antikristom i keď iba ťažko môžeme s čistým svedomím všetko biblicky podložiť. Je to však možné, veď Písmo

Vezme spodný lem svojho rúcha do rúk a beží, aby privítal svojho syna páchnuceho po sviňach. Padá mu okolo krku a bozkáva ho prv, než si vypočuje jeho nacvičenú reč! Neprejavuje lásku ako odozvu na synovo vyznanie. Hnaný súcitom sám seba ponizuje, berie na seba úlohu a spôsoby sluhu a beží, aby privítal svojho odcudzeného syna. Tradiční orientálni patriarchovia oblečení v dlhých róbach nikdy neutekajú na verejnosti. Urobiť niečo také by bolo hlboko pokorujúce (matka by to mohla urobiť ale nie otec). Tento otec uteká. Chlapec je zaskočený. Zmôže sa len na prvú časť svojej pripravenej reči, ktorá teraz dostáva iný zmysel. Už sa nepokúša zmanipulovať otca, aby získal pre seba akú-takú výhodu. Nie je to tým, že by ho otec prerušil. Mení svoje zmýšľanie a v okamihu úprimného pokánia (ktoré nastalo až teraz) prijíma ako fakt, že bol nájdenny.

Ako otec v podobenstve schádza dolu, aby ponúkol zmierenie svojmu synovi, stáva sa symbolom Boha v Kristu. Na reptanie farizejov Pán Ježiš odpovedá týmto príbehom, čím v podstate hovorí: „Áno, jedávam s hriešnikmi. Ba je to ešte vážnejšie, než si myslíte. Nielenže s nimi jem, ale bežím dole ulicou, vybozkávam ich a priťahnem ich domov, aby som s nimi mohol zasadiť za stôl!“ V tomto bode sa príbeh o stratenom synovi stáva zvlášť zaujímavý pre nás, keď uvažujeme o Pánovom stole.

Záverečný banket v tomto podobenstve má tri interpretácie. Prvú podáva sám otec, druhú chlapec na dvore a tretiu starší syn. Prvé dve vzájomne harmonizujú. Tretia je s oboma v ostrom protiklade, čo nám pri čítaní príbehu často uniká.

Len čo bolo zaistené zmierenie, otec nariaďuje veľkú oslavu. Hovorí: „**Jedzme a radujme sa, lebo tento môj syn bol mŕtvý, a ožil, bol stratený, a našiel sa (= bol nájdenny).**“ (v. 23-24) Otec nehovorí: „Bol stratený a vrátil sa domov,“ ale, „Bol stratený a našiel sa.“ Kto ho našiel? Otec! Kde ho našiel? Na okraji dediny. Takže, podľa otcovho vnímania bol már-

notratný syn na kraji dediny ešte stále stratený a mŕtvý. Tak ako pastier musel ísť do púšte a veľa ho to stálo, kým našiel svoju stratenú ovcu, a žena musela usilovne hľadať stratenú drachmu, aj otec musel zostúpiť, obetovať sa skutkom neočakávanej lásky a vyjsť synovi v ústrety, aby ho našiel a vzkriesil. Banket je oslavou úspešného nájdenia a vzkriesenia.

Teraz interpretácia malého chlapca. Starší syn sa vracia z poľa a keď počuje hudbu, zavolá jedného zo sluhov. Grécke slovíčko *país*, ktoré tu je použité, môže mať jeden z troch významov. Prvý je „syn“, čo nezodpovedá textu. Druhý je „sluha“, čo tiež celkom nevyhovuje, pretože všetci dospelí sluhovia majú plné ruky práce v dome okolo oslavy. Tretia možnosť je „mladý chlapec“. Ako sa starší syn približuje k domu uprostred dediny, prirodzene narazí na hlúčik chlapcov, ktorí ešte nie sú dosť veľkí na to, aby sa spolu so staršími hostili pri hodovnom stole, ale pred domom tancujú za zvukov hudby a veselí sa. Starší syn sa pýta, čo znamená tá hudba a tanec, a chlapec hovorí (preklad Kena Baileyho): „**Vrátil sa tvoj brat a tvoj otec zabil vykŕmené teľa, lebo ho prijal v pokoj!**“ (v. 27) Slovo, preložené ako „pokoj“ je grécke *hygainó*. Toto znamená „v dobrom zdraví“, z neho pochádza naše slovo hygiena. Ale v Septuaginte, gréckom preklade Starej zmluvy, sa toto slovo vyskytuje 14 krát a vždy bez výnimky je prekladom hebrejského slova *šalom*, pokoj. Keď Žid v prvom storočí použil slovo *hygainó*, v mysli si ho prekladal hebrejským slovom *šalom*, ktoré zahŕňa „dobré zdravie“, ale znamená omnoho viac. Banket je teda oslavou zmierenia (*šalom*) a široká komunita má na tejto oslave podiel. Namiesto hanebnej ceremónie, ktorá by znamenala odvrhnutie, majú účasť na radoch z obnovenia pokoja, ktorý otec získal za vysokú cenu. Slová chlapca: „**Prijal ho...**“ pripomínajú čitateľovi sťažnosti farizejov: „**Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.**“ Chlapcove slová potvrdzujú, že z postavy otca sa vyvinul symbol pre Ježiša. Ježiš prijíma hriešnikov a jedáva s nimi. Otec v podobenstve robí to isté.

Ale ešte musíme uvažovať interpretáciu staršieho syna, ktorú prednáša otcovi, keď sa ten zmieril s jeho bratom. Hovorí: „**Pre neho si zabil vykrmené teľa.**“ (v. 30) Toto tvrdenie je v priamom kontraste s tým, čo mu pred chvíľou povedal chlapec. Je to tiež v protiklade s dôvodom pre oslavu, ktorý výslovne uviedol jeho otec. Keď si čitateľ všimne kontrast slov staršieho syna s predošlými dvoma interpretáciami, musí si medzi nimi vybrať. Je ten banket na počtu mánotratníka, alebo na počtu otca? Je oslavou synovho úspešného návratu domov (vlastným úsilím), alebo je oslavou toho, že otec za vysokú cenu úspešne dosiahol *šalom*? Budú hostia blahoželat' otcovi, alebo mánotratnému synovi? Moderní čitatelia podobenstva väčšinou nepostrehnú tento kontrast a nutnosť urobiť voľbu medzi týmito možnosťami.

Oslavný banket je predobrazom svätého spoločenstva pri Večeri Pánovej. Iste si uvedomujeme, že hrdinom tejto posvätnéj hostiny je Pán Ježiš a hriešnici tu nie sú v centre pozornosti. Samospravodlivosť staršieho brata je ako farebné okuliare, cez ktoré vníma svet. Vie pochopiť len toľko, že jeho mánotratný brat prešustroval rodinné peniaze a potom sa s otcom zmieril bez toho, že by ich najprv musel vrátiť. Skrátka, bola tu ponúknutá a prijatá milosť, namiesto toho, aby bolo trvanie na požiadavkách zákona, ktoré hriešnik musí naplniť. Interpretácia staršieho syna predstavuje názor mnohých ľudí vtedy aj teraz. Ale otcov pohľad na hostinu (podporený aj slovami chlapca) zodpovedá Ježišovmu zmýšľaniu. Pre mnohých je takáto radikálna milosť nielen úžasná – je neuveriteľná! Je pozoruhodné, že ten, kto zostáva dobrovoľne za dverami, je samospravodlivý starší brat. Otec sa však aj teraz odmieta správať ako urazený orientálny patriarcha a horlivca za zákon pozyva dnu tak isto, ako predtým pozval priestupníka proti zákonu.

A tu sme pri našej úvodnej otázke: Kto je hodný sedieť pri Pánovom stole? Samozrejme, v prvom rade je tým hodným sám Pán Ježiš. Toto je Jeho oslava, On je jej hrdinom,

Jemu patrí „blahoželanie“ za víťazné dielo, ktorým priviedol toľkých stratených synov domov. A On aj dnes prijíma hriešnikov a jedáva s nimi. Ten, kto je pripravený vyznať svoj hriech, kajať sa a uznať, že bol nájdený milosťou, môže si prisadnúť. Je hodný, lebo „*Otec ho urobil schopným mať podiel na údele svätých vo svetle*“ (Kol 1,12). Pán Ježiš a hriešnici, ktorí prijali Jeho milosť – nikto iný už pri Jeho stole nemá miesto. A kto zostáva vonku, kto je nehodný, lebo „*nerozoznáva telo*“ (1Ko 11,29)? Môže to byť hriešnik, ktorý sa ešte nekajal (ako stratený syn, kým bol ešte ďaleko) alebo samospravodlivý človek, ktorý si myslí, že milosť nepotrebuje, alebo sa pohoršuje nad tými druhými, ktorých Pán prijal a neprijíma svojich bratov (ako to robil starší brat, farizeji, zákonníci a tiež niektorí kresťania v Korinte). Výzva: „*Nech skúma človek sám seba*“ (1Ko 11,28) tu nie je preto, aby sa niekto vystrašil a zostal vonku, ale aby sa skúmal „*a tak jedol*“ na chvíľu úžasnej milosti.

Památka Ježišova a slavnosti Hospodinovy

Jarek Andryšek

Kontext celé Bible

Biblická témata by měla být chápána v jejich širších souvislostech. Připomínková slavnost Památky Páně má také svůj širší kanonický nebo chcete-li celobiblický kontext. Tvoří jej bezesporu Hospodinovy svátky minulého věku i eschatologická Beránkova slavnost věku budoucího. Pokusím se je teď stručně přiblížit a vystihnout některé jejich spojitosti se slavností Večeře Páně.

Slavnost Velikonoc

Nejvýznamnějším svátkem Božího lidu Starého zákona byly bezesporu Velikonoce. Oslavy měly svou předehru v pečování o beránka určeného k zabiti. Jeho krví se označovaly veřeje izraelského obydlí (Ex 12,7). Beránkova

znovuzrozený křesťan. Vždyť virou přijal dílo Pána Ježíše Krista, a tak se oprávněně, ať už nahlas nebo potichu, raduje z perspektivy věčného života.

Realita věčné záhuby

S koncem období Boží milosti souvisí i tvrdá realita ukončení šanci na záchranu člověka od věčné smrti. A kdyby šlo „jenom“ o smrt v běžném chápání! Ve skutečnosti se jedná o mimořádně veliké a věčně trvajících trápení, do kterého se řítí miliardy světového obyvatelstva a mezi nimi i miliony našich spoluobčanů v České a Slovenské republice. A s námi to často „ani nehne“... Křesťané jako by někdy byli lidé bez srdce. Sem tam se ještě jakž takž slitujeme nad viditelným lidským utrpením a podle možnosti pomůžeme v různých těžkých životních situacích. Ale co s utrpením, které ještě není viditelné a které našim bližním, spolupracovníkům či sousedům nesdělí žádný prognostický ústav? Jenom věrným křesťanům – biblistům Bůh trochu odhalil tajemství budoucnosti, ovšem s cílem, aby to předávali dál.

Soudná stolice Kristova

Pokud nějaký úřad nebo jednotlivce v konkrétní situaci prokazatelně zanedbá svou povinnost informovat obyvatelstvo např. před blížící se přírodní katastrofou, bude potrestán nebo odsouzen. Jak chceme my obstát před soudnou stolicí Kristovou? Myslíme si, že Pán přijme nějaké naše „objektivní“ výmluvy, proč jsme mlčeli a spokojovali se s pohodlným křesťanským životem? Všeobecně sice platí, že strach není dobrou motivací, vždyť ani sám Bůh jej ve vztahu k nám moc neužívá. Na druhé straně znám dost dětí věřících rodičů, kterým strach pomohl k obrácení a k odevzdání jejich životů Pánu Ježíši. Bály se, že Pán nečekaně přijde a vezme si rodiče s sebou, zatímco ony, neobrácené děti, zde zůstanou. Možná bychom měli mezi sebou více mluvit o tom, že Svatbě Beránkové bude v nebi předcházet Soudná stolice Kristova, abychom získali větší bázeň do našich srdcí.

Samozřejmě to není jednoduché ani populární, mluvit s lidmi o perspektivě věčného trápení. Pokud nebudeme podobně jako Pán Ježiš pohnuti lítostí, neodvážíme se k tomu, ani toho nebudeme schopni. Špatný lékař, kterému na pacientovi nezáleží, jej nebude informovat o nebezpečí, které mu hrozí ani o možnosti léčby. Naopak dobrý lékař především nemocnému vedle diagnózy i odpovídající léčbu, východisko z jeho smrtelné nemoci. A my křesťané východisko z nemoci hříchu známe! Ještě stále trvá doba milosti, ještě stále je možné nechat se „naočkovat“ ochrannou protilátkou, která paralyzuje smrtelné nebezpečí hříchu, Kristova krev je ještě stále účinná. Ale nesmíme si sobecky ponechávat tuto informaci jen pro sebe. Musí nám na našich spolupracovnících, sousedech a rodinných příslušnících skutečně záležet, musí nám být smutno z jejich perspektivy – a musíme podstoupit nepříjemné hledání cesty, jak jim tuto zprávu spolu s účinným východiskem oznámit.

Zájemci o evangelizaci

Bůh si vybral k oznamování tajemství evangelia nás, své děti, adoptované do Jeho rodiny skrze dílo Pána Ježíše Krista. Autor textu v oblíbené písni „Jsem tu jen přichozím“ (ve zpěvníku Píseň nového života je to č. 122) zapracoval do jejího refrénu myšlenku, že by to rád dělal anděl. Pán Ježiš Kristus ve známém příběhu o boháči a Lazarovi (Lukáš 16) líčí až úpornou snahu zemřelých o to, aby se někdo z nich mohl vrátit na zem a varovat lidi před hrůzami pekla. Skoro by se dalo říci, že jsou zde celé zástupy zájemců o zvěstování evangelia, ale není jim to svěřeno. Zato nám ano. Ale většina z nás mlčí...

Skutečně lidé nechtějí?

Často s lítostí konstatujeme, že prostě žijeme v takové době, kdy lidé nemají o Boží věci zájem. Případně to i podložíme biblickými citáty, někdy vytrženými ze souvislosti. Prosim, nenalhávejme to ani sobě ani jiným.

6. Musí mať ochotu a možnosť sústavného biblického štúdia.

Domový zbor nie je otvorené zhromaždenie a evanjelizačná činnosť sa koná v osobitných domácich krúžkoch.

Stručný náčrt vývoja Cirkvi v Číne

Za posledných 200 rokov, ako ho podal vedúci jedného z domácich krúžkov kresťanov.

1800 – 1900

Doba misionárskych priekopníkov: Roberta Morrisona, J. Hudsona Taylora a ním založenej a vedenej Vnútročínskej misie.

1900 – 1950

Kresťania dostali základy učenia a života cez kázanie a spisy Ni To Šenga (Watchmana Nee) a Wan Ming Taa.

1950 – 2000

Počet kresťanov v Číne dosiahol asi 1 milión. Doba prenasledovania a budovania nepovolených *podzemných zborov*. Od roku 1970 došlo počas „kultúrnej revolúcie“ k veľkým duchovným prebudeniam medzi mládežou. Od roku 1978 došlo k uvoľneniu pre vydávanie Biblií a kresťanskej literatúry. Zároveň čínskych kresťanov veľmi ovplyvnilo charizmatické hnutie.

Súčasná situácia Cirkvi a kresťanov

Hoci kresťania majú málo Biblií a starší zborov sú zväčša vo väzeniach, Cirkev v Číne rastie. Semeno zasiat vyhnými misionármi a uväznenými vodcami vzrastá. Medzeru po uväznených vyplnili mladí bratia, ktorí majú síce malé biblické poznanie, ale zato srdcia horiace pre Pána Ježiša. Súčasný počet kresťanov v domových zboroch sa odhaduje na 50 až 70 miliónov.

Kresťanské kníhkupectvá v Číne

K svojmu veľkému prekvapeniu autor článku zistil, že v Číne jestvujú kresťanské kníh-

kupectvá – vo veľkomestách je ich dokonca viac. A prekvapujúce sú i knižné tituly v nich. Možno tam vidieť Bunyanovu Cestu kresťana, životopis Joni, knihy Joshuu McDowella, Bonhofferovo Nasledovanie, knihy o Lutherovi, Kalvínovi a iné, vydané čínskymi štátnymi vydavateľstvami. V autorovi článku vznikla túžba založiť v Číne kresťanské vydavateľstvo. Stretol sa tiež s vedúcim podzemnej *biblickej školy*, ktorý zároveň pracuje s kresťanskou literatúrou. V škole je v tomto čase do 20 študentov.

A prenasledovanie?

Príslušníkov štátom uznanej cirkvi sa nedotýka. Veriaci v podzemnej cirkvi, ktorí neprijali štátom dané podmienky, sú v stálom nebezpečí odhalenia a potrestania zo strany úradov. Preto po krátkom čase menia miesta zhromaždení. Nebezpečné je šíriť alebo vlastniť literatúru vydanú v zahraničí. Proti nej majú štátne orgány podozrenie, že môže šíriť nežiadúce politické vplyvy. V poslednom čase však tlak poľavuje a prejavuje sa väčšia otvorenosť. Politici vedia, že vo veľkomestách jestvuje viac než 3 000 domových zborov, s ktorými sú navyše spojené mnohé domáce krúžky. V čínskej spoločnosti je stále viac opravdivých kresťanov, ktorí otvorene vyznávajú Pána Ježiša Krista.

Modlime sa za zachovanie a rast našich bratov a sestier v Číne a za verných pracovníkov do veľkej žatvy v tejto krajine, ktorá má 1,3 miliardy obyvateľov!

Na čo čakáme? Evangelizace jako životní styl

Milan Michalko st.
Misijní skupina KřS v ČR

Čas k záchraně

Čas vymezený Bohem k záchraně člověka se rychle krátí. O tom (alespoň ve svém slovním stanovisku) nepochybuje snad žádný

krev byla jasným signálem andělu zhoubcí, aby při vykonávání soudu nad Egyptem (Ex 12,12) pominul izraelské domy. Ten, **kdo se za znamení krve ukryl, byl zachráněn**. V centru těchto slavností byla velikonoční večere. Tou si Izraelci připomínali vysvobození z egyptského otroctví. Maso beránka se jedlo v chvatu odchodu a hořké byliny připomínaly hořkost života ve „vyhlazovacím táboře“ Góšén. Pozdější židovství zaznamenává jistou modifikaci těchto svátků. Veřeje už nebyly potírány krví a beránek byl obětován jen na místě, které „Hospodin vyvolí“ (Dt 16,2), tj. v Jeruzalémě. Do něj pak putovali zástupci rodů a rodin, aby si připomínali **počátek své svobodné existence**.

Slavnost nekvašených chlebů

Bezprostředně na tuto večeri navazoval týden nekvašených chlebů (Ex 12,17), vyvedení izraelských oddílů z Egypta. Po sedm dní měli přinášet ohnivou oběť a neměli konat žádnou všední práci (Lev 23,5). **Čas sebereflexe** nad opuštěním Egypta a nad vstupem do nové reality – svobodného uctívání Hospodina. Jak si ji připomínali? Oběti a svatým pokrmem, zbaveným kvasu „zla a špatnosti“, jež symbolizoval.

Novozákonní ozvěna Velikonoc

Byly to právě Velikonoce, jež Pán Ježíš transformoval v něco zcela nového. Podobně jako krev beránků v Egyptě, tak i Jeho **krev, byla prolita zástupně**, aby se „v posledních dnech“ (v novém věku milosti) stala **znaméním záchrany**. Takže apoštol Pavel mohl napsat: „...za nás byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus“ (1K 5,7). Oběť Krista, Beránka, nemůže být nikdy opakována a další obětování velikonočních beránků tím činí zbytečným. Navíc místo beránka podává Ježíš učedníkům nekvašený chléb a přikládá mu význam, jaký nikdy před tím neměl – „to je mé tělo.“ Sám sebe tedy představil jako nekvašený chléb, přijatelný pokrm pro všechny generace svých učedníků. Pokrm velikonočního beránka byl

nahrazen, tělem a krví Kristovou, chlebem a vínem Památky Páně. Apoštol Pavel nám podává i křesťanskou aplikaci židovského svátku nekvašených chlebů: „*Proto slavme Velikonoce ne se starým kvasem, s kvasem zla a špatnosti, ale s nekvašeným chlebem upřímnosti a pravdy*“ (1K 5,8). To je adekvátní odpověď vysvobozených lidí, žijících „v posledních dnech“, v době po Kristově oběti. Svátek Nekvašených chlebů se tak stal **předobrazem „nového odděleného života v Kristu“** (1K 5,9-13).

Svátek Prvotín neb Letnic

Padesát dní po 15. nisanu začínaly Letnice, druhý nejvýznamnější židovský svátek. Přinášením prvotín z úrody vyjadřovali Izraelité svou vděčnost Hospodinu i závislost na něm (Lev 23,9-14). Svátku se účastnila celá rodina i služebnictvo. Jedním z motivů slavení svátku, byla také připomínka otroctví v Egyptě (Deut 16,12) a Boží dobroty.

Novozákonní ozvěna Letnic

O Letnicích byl vylit Duch na církev. Apoštol Petr to vyložil jako naplnění Joelova proroctví (2,28-31). Zajímavý je i jeho kontext neúspěšné žně (1,10-12), jež jako každá pohroma měla být příležitostí k pokání a návratu zpět k Hospodinu. Ten pak uvolní své nebeské průduchy požehnání a navíc **vylije na všeliké tělo svého Ducha**, který jim bude bránit v opuštění Hospodina. Naplnění tohoto starozákonního zaslíbení vidí Nový zákon v **seslání Utěšitele** (J 14,16-20; 16,7-14). Ježíš jej svým učedníkům slíbil a oni na něj v Jeruzalémě čekali. Velikonoce a Letnice byly Pánem Ježíšem přeznačeny a staly se neoddělitelnou součástí historie církve i jejího každodenního života „v posledních dnech“.

Svátek polnic

Troubilo se na začátku každého nového měsíce, protože ten by zároveň novoluním i sabatem. První den sedmého měsíce však představoval také ukončení zemědělského

roku (Ex 23,16), začátek Nového roku a tím i roku kralování Judského a Izraelského krále (1Kr 1,34). Dost slavnostní okamžik na to, aby byl připomínán zvláštním způsobem. V Den smíření se troubilo po celé zemi a podobně tomu bylo i v jubilejní padesátý rok (Lev 25,9). Zvuk polnice s sebou nesl asociaci teofanie na Sínaji (Ex 19,16.19), knězi troubili při dobytí Jericha (Joz 6,16) a vojáci po skončení bitvy, „dál již nebojovali“ (2Sam 2,28). Proroci často spojovali zvuk polnice s přicházejícím nebezpečím (Jer 4,5.6; 6,1) a varováním před soudy a nepřáteli (Eze 33,3). Polnice ve Starém zákoně tedy oznamovala vstup do svatého měsíce, kdy se jedno začínalo a druhé končilo. Byla to příležitost k ohlednutí, hodnocení, sebezpytování a vyznání.

Novozákonní ozvěna Svátku polnic

Trumpety probouzejí ty, kdo spí a zastavují ty, kdo se právě zaměstnávají svými všedními záležitostmi. Dotěrný zvuk upoutával pozornost. Pán Ježíš oznámil, že současný věk bude od hrozného dne soudu oddělen „*možným zvukem polnice*“ (Mt 24,31). V Novém zákoně je tedy zvuk trumpet spojován s **ukončením jednoho a začátkem dalšího věku**. Jedna série apokalyptických soudů je také ohlašována polnicemi (Zj 8-9). Podle apoštola Pavla ohlásí poslední zvuk polnice okamžik, kdy „*mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni... smrt bude pohlcena, Bůh zvítězil*“ (1K 15,52.54). Starý věk pomine a nastane nový.

Svátek stánků

Další sedmidenní slavností byl Svátek stánků. Pět dní po Dni smíření, kdy se lid nově vydával Bohu a byl očišťován od spáchaných hříchů, začal stavět stánky. To jim mělo připomenout, že opustili egyptské domy a putovali pouští. Spali v příbytcích z palmových větví a jiných listnatých stromů, přinášeli oběti a těšili se ze společenství s Bohem.

Novozákonní ozvěna Svátku stánků

V poslední den Svátku stánků vzal kněz vodu z rybníka Siloe a nesl ji ve slavnostním průvodu k oltáři, aby jej očistil. Na pozadí tohoto obřadu Ježíš řekl: „*Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, „proudy živé vody poplynou z jeho nitra...“*“ (J 7,37-38). Mluvil o zkušenosti s Duchem svatým (v.39). Všechny tři svátky sedmého měsíce (Svátek polnic, Den smíření a Svátek stánků) byly **příležitostmi k sebereflexi, vyznání, novému počátku, vděčnosti a odpočinku**. Toto vše můžeme najít v Památce Pána Ježíše Krista, když přicházíme k němu. Je to příležitost k zastavení a přehodnocení života. V Novém zákoně dostaly veškeré oběti duchovní rozměr (Ř 15,16), takže Bohu je milé, když „*sami sebe přinášíme jako živou oběť*“ (Ř12,1).

Budoucí svatba Beránkova

Společenství s Bohem zprostředkované ve Starém zákoně **svátky a obětními obřady nahradilo v Novém zákoně společenství u stolu Páně**. Lámání chleba přivádí věřící do užšího společenství s Pánem a **předjímá budoucí svatební hostinu Beránkovu**. Je předzvěstí slavnosti, jež nemá srovnání rozsahem ani významem. Jsou k ní pozváni lidé od východu i západu (Mt 8,11), od ohrad a z cest (Lk 14,23), zlí i dobří (Mt 22,10). Avšak málokdo bude vybrán (Mt 22,14). Totiž jen ti, kteří budou **oděni do svatebního roucha** (Gal 3,27; Zj 19,8). Tato slavnost nebude jen jednou z mnoha. Bude vyvrcholením eschatologického věku a **naplněním důvěrného společenství věřících s Kristem**, jako jeho nevěsty (Zj 19,9). Bude vstupem do věčného města, jehož světlem je Beránek (Zj 21,23). Jemu všichni králové odevzdají svou slávu. V něm se shromáždí sláva i čest národů (Zj 21,26). Radost a veselí této svatební hostiny nebude brát konce. Památka Páně je předchutí, předzvěstí a předznamenáním této budoucí slavnosti.

misie

Čína – zasiat semeno vzchádza

Wolfgang Bühne, Fest und Treu 1/2004

Preložil a upravil Ján Hudec

Autor obsiahleho článku opisuje v ňom dojmy zo svojej nedávnej návštevy v tejto najľudnatejšej a azda najrýchlejšie sa vyvíjajúcej krajiny sveta. Cieľom jeho návštevy bolo poznať situáciu a život *kresťanov z podzemnej cirkvi v Číne*.

Na letisku v Šanghaji

Let z Nemecka do Číny trval 17 hodín. Brat mal kufor naplnený biblickými komentármi, kurzami, apologetickými, prebudeneckými a evanjelizačnými knihami, v prvom rade v čínštine, ale i v angličtine a nemčine. Prichádzali mu na um aj úzkostlivé myšlienky, ako to budeš pri colnej kontrole. Ale vedel, že je v *tieni Všemohúceho* a že ho sprevádzajú modlitby mnohých veriacich. A naozaj, na letisku čínski colníci vôbec nebrali jeho kufor na vedomie a vybavili ho mimoriadne rýchlo. Čoskoro sa zval s priateľom, žijúcim v Číne, ktorý ho pozval na návštevu.

Cesta po krajine a cieľové mesto

Cesta z letiska k cieľu návštevy, do miliónového mesta Venzhou, v ktorom podľa odhadu

žije asi 10-15% kresťanov, trvala namiesto predpokladaných 11 až 19 hodín a do cieľa prišli až o 5. hodine ráno. Rezervovaná malá izba v hoteli bola na prekvapenie obsadená. Namiesto nej bratovi na recepcii s ospravedlnením a za rovnakú cenu poskytli rodinný apartmán s veľkou obývacou miestnosťou. Ako sa neskôr ukázalo, všetko to bolo Božie riadenie. Na obed ho navštívil kresťanský lekár, ktorý pracoval medzi študentmi a cez neho si aj s priateľom dohodovali stretnutie s nimi. Večer prišli do hotela po dvoch najprv mladí študenti, ktorí boli vedúcimi domácich kresťanských krúžkov. Po nich prichádzali postupne ďalší študenti. Okolo 19-ej hodiny bolo v bratovej veľkej izbe už 28 mladých kresťanov, ktorí tam zotrvali až do 22-ej hodiny. Brat im kázal v nemčine, jeho priateľ prekladal do angličtiny a vedúci študentskej práce do čínštiny. Na to bola potrebná veľká izba.

Návšteva domového zboru

Na nedeľu boli brat aj s priateľom pozvaný na návštevu do jedného domového zboru. Schádzal sa v byte na najvyššom podlaží činžiaku. Asi 35 bratov a sestier sa tu zhromaždilo k Pánovej pamiatke a ku kázaniu Božieho slova. Pri Pamiatke bolo mnoho piesní a modlitieb. Mnohí z týchto mladých kresťanov, zväčša študentov medicíny, mali slzy v očiach.

Aké sú podmienky prijatia do takéhoto ilegálneho (vrchnosťou nepovoleného) zboru? Sú veľmi prísne, čo vyplýva zo všade hroziaceho prenasledovania.

1. Záujemca musí byť odporučený dvoma veriacimi, čo ho poznajú najmenej deväť mesiacov ako kresťana.
2. Musí byť pokrstený.
3. V jeho živote musí byť viditeľná oddanosť Pánovi Ježišovi Kristovi.
4. Očakáva sa, že každú nedeľu bude v zhromaždení.
5. Musí spolupracovať v nejakej skupine kresťanov.